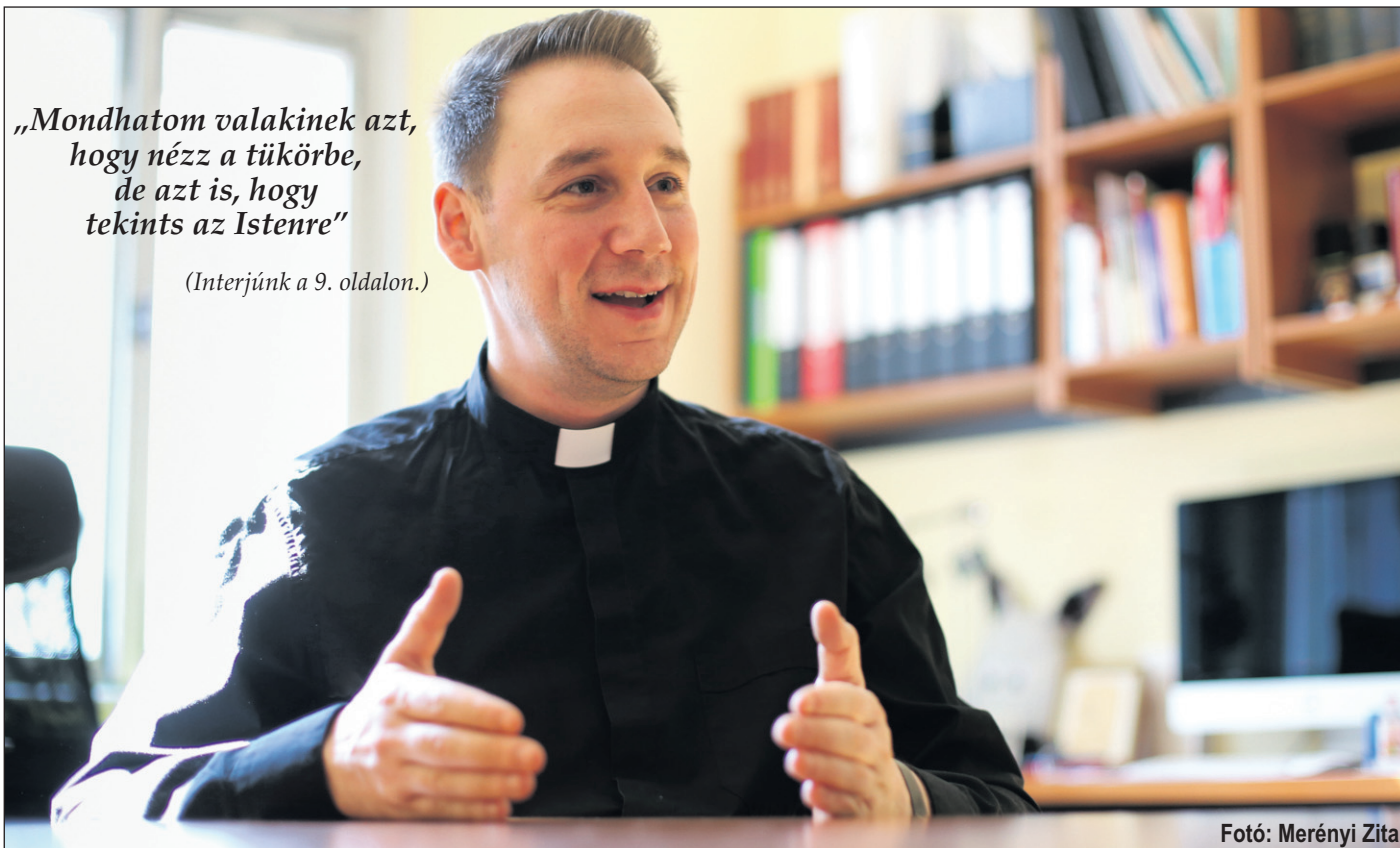

Az öncélú böjtnek nincs értelme

Beszélgetés Bellovics Gábor jezsuita szerzetessel

„Mondhatom valakinek azt,
hogy nézz a tükörbe,
de azt is, hogy
tekints az Istenre”

(Interjúnk a 9. oldalon.)

Fotó: Merényi Zita

Ászja Bibi:
Hittem abban,
hogy szabad leszek
7. oldal

Mit okoz
a koronavírus
Rómában?
7. oldal

Mint a lélegzet,
úgy legyen
a szívünkben Isten
Jézus-ima-konferencia
(II. rész)
11. oldal

Festmények, szobrok, eszmények
Somogyország kincseit kutatva
Schmidt Egón: Javaszli madármagok

Ülésezett a püspöki konferencia

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) március 3-án és 4-én megtartotta tavaszi rendes ülését. Az ott elhangzottakról Tóth Tamás, a testület titkára számolt be a sajtónak március 5-én Budapesten.

(Részletek a 3. oldalon.)

Reális esély, hogy a Szentatya eljön

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergomi érsek március 6-án, pénteken a Kossuth rádió Jó reggelt, Magyarország! című műsorának vendége volt. Nagy Katalin műsorvezető kérdezte a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) előkészületeiről.

Reálisnak nevezte Erdő Péter bíboros annak esélyét, hogy Ferenc pápa részt vegyen a budapesti eucharisztikus kongresszus záróeseményén. A főpásztor elmondta, ő maga, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) és Áder János államfő is meghívta Ferenc pápát a katolikus világeseményre.

„Bízom benne, hogy a záró szentmisét, a Statio Orbist maga a Szentatya celebrálja majd. Ez a mise az egész rendezvény legünnepélyesebb pillanata, az egész világ nevében mutatják be.”

A bíboros beszélt arról is, hogy elkészült a kongresszus programja, neves előadók fogadták el a felkérést előadások, misék, tanúságté-

telek megtartására. Erdő Péter hangsúlyozta, hogy nem csupán vallási rendezvények lesznek a világtalálkozóon, hanem olyan progra-

mok, előrendezvények is, melyeknek célja a keresztény szeretet kimutatása a világ felé. Március 24-én Budapest karitatív világkonferenciának ad otthont, ami a segítőszakma segerszemléje lesz.

(Folytatás a 3. oldalon.)

A püspöki konferencia közleménye

Intézkedések a járvány megelőzése érdekében

A ránk bízottakért érzett felelősségtől vezérelve a Covid-19 járvány Magyarországra való betörése után az alábbi rendelkezések lépnek életbe.

1. Templomok

- Kérjük a szentmiséken a kézfogás és a nyelvre áldoztatás elhagyását és a kézbe áldoztatás általánossá tételét;
- kérjük a pap testvéreket, hogy a szentmisék előtt és után fertőtlenítsék kezüket vagy vírusok ellen hatékony folyékony kézfertőtlenítő szappannal, vagy alkoholos kézfertőtlenítővel;
- a gyóntatóhelyiség legyen rendszeresen szellőztetve, a gyóntatórácsra kérjük fólia rögzítését;
- kérjük a szenteltvíztartók kiürítését, azok használatának mellőzését;
- amennyiben a hatóság elrendeli a tömegrendezvények betiltását, ez vonatkozhat nagy létszámú egyházi rendezvényekre is.

2. Egyházi intézmények, iskolák és plébániák

- Kérjük, mindenben kövessék az illetékes állami szervek előírásait;
- kérjük a gyakori, lehetőleg óránkénti, gondos szellőztetés elvégzését;
- kérjük, hogy az illemhelyiségek mindig legyenek ellátva elegendő szappannal, papírtörülközővel és egészségügyi papírral;
- kérjük a kézfertőtlenítési lehetőség biztosítását az épületbe belépők, az illemhelyet használók számára, valamint az étkezésre szolgáló helyiségekben (például szenzoros, alkoholtartalmú kézfertőtlenítőszer-adagoló).

3. Betegellátás

- Kérjük a betegellátásban részt vevőket az országos tisztifőorvos által kiadott járványügyi rendelkezések betartására;
- a házi betegellátásban kérjük a pap testvéreket, hogy a látogatás előtt és után fertőtlenítsék kezüket.

Budapest, 2020. március 5.
a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Átadták az Esterházy-díjat

A mártír sorsú felvidéki politikus, gróf Esterházy János emlékére ünnepséget rendeztek az Országház felsőházi termében március 8-án. A rendezvényen a Rákóczi Szövetség és az Esterházy János Emlékbizottság Esterházy-díjjal tüntette ki Bíró László tábori püspököt és František Lízna cseh jezsuita szerzetest. Az elismerést 1991 óta évente adják át olyan embereknek vagy intézményeknek, akik és amelyek a felvidéki magyar közösség szolgálatában kiemelkedő tevékenységet fejtettek ki, illetve sokat tet-

tek a mártír sorsú politikus szellemi örökségének megőrzéséért és megismertetéséért. Bíró László püspök súlyos betegsége miatt nem tudott részt venni az ünnepségen. A másik díjazott, František Lízna cseh szerzetes a mirovi fegyházban hallott először a korábban ott raboskodó Esterházy Jánosról. Életét megismerve nagy tisztelője és örökségének ápolója lett. Esterházy János közbenjárására gyógyult meg halálos betegségből.

Forrás és fotó: MTI

Kapcsolódjunk le a mobilról, és kapcsolódjunk rá az evangéliumra

A Szentatya február 26-án, hamvazószerdán a sivatag, a pusztá lelki jelentéséről elmélkedett, a délelőtti általános kihallgatás keretében. A sivatag nem a halálra, hanem az életre vezet, mert újra meghitt kapcsolatba kerülhetünk Istennel, meghallhatjuk életadó szavát. Ferenc pápa magyarra fordított katekézisést teljes egészében közreadjuk.

Kedves testvérek, jó napot kívánok!

Ma, hamvazószerdán megkezdjük nagybőjti utunkat, a negyvennapos utat húsvét felé, a liturgikus év és a hit középpontja felé. Ez az út Jézus útját követi, aki szolgálatának kezdetén negyven napra visszavonult imádkozni és böjtölni a sivatagba, a pusztába, miközben az ördög kísértette. Ma pontosan a sivatag lelki jelentéséről szeretnék beszélni nektek. Mit jelent a lelki életben a pusztá valamennyiünk számára – mi is városban élünk –, mit jelent a sivatag?

Képzeli el, hogy sivatagban vagyunk. Elsőre az tűnne fel, hogy nagy csend vesz körül bennünket: nincs zaj, csak a szél és saját lélegzésünket halljuk. A sivatag eltávolodás a hangzavartól, mely körülvesz bennünket. A sivatag távolságvétel a szavaktól, hogy teret adjunk egy másik Szónak, Isten Szavának, mely könnyed szellőként cirógatja szívünket (vö. 1Kir 19,12). A sivatag a nagybetűs Szó helye. A Biblia szerint ugyanis az Úr a sivatagban szeret szólni hozzánk. A sivatagban adja

Mózesnek „a tíz szót”, a tízparancsot. És amikor a nép elfordul tőle, és hűtlen hitvessé válik, Isten azt mondja: „Kivezetem a pusztába, és a szívére beszélek. Ott majd úgy válaszol nekem, mint ifjúsága napjaiban.” (Oz 2,16–17) A sivatagban meghalljuk az Úr finoman hangzó Szavát. A Királyok könyve azt mondja, hogy Isten Szava olyan, mint a szépen hangzó csend. A pusztában újra rátalálunk az Istennel való meghitt kapcsolatra, az Úr szeretetére. Jézus szeretett elvonulni – mindennap –, hogy elhagyatott helyeken imádkozzon (vö. Lk 5,16). Megtanította, hogyan keressük az Atyát, aki a csendben szól hozzánk. Nem könnyű csendet teremteni szívünkben, mert mindig szeretnénk egy kicsit beszélni, szeretnénk másokkal együtt lenni.

A nagybőjt megfelelő időszak arra, hogy teret adjunk Isten Szavának. Ideje, hogy kikapcsoljuk a tévét és kinyissuk a Bibliát. Ideje, hogy lekapcsolódjunk mobilunkról, és rákapcsolódjunk az evangéliumra. Amikor kisgyerek voltam, még nem volt tévé, de szokásunk volt nem hallgatni rádiót. A nagybőjt pusztá, a lemondás ideje. Ideje, hogy lekapcsolódjunk mobilunkról, és rákapcsolódjunk az evangéliumra. Ideje,

hogy felhagyjunk a hasztalan szavakkal, a locsogással, a fecsegéssel, a pletykával, hogy megszólítsuk az Urat. Ideje, hogy rászánjuk magunkat a szív egészséges ökológiájára, hogy nagytakarítást csináljunk benne! Olyan közegben élünk, amelyet túl sok verbális erőszak, számtalan sértő és káros szó szennyez be, amit a közösségi média fel is erősít. Ma napság úgy sértegetik egymást az emberek, mintha csak jó napot kívánnának! Elárasztanak bennünket az üres szavak, a reklámok, a megtévesztő üzenetek. Megszoktuk, hogy mindenkiről mindent megtudunk, és az a veszély fenyeget, hogy egy olyan világiasságba süllyedünk, amely eltorzítja szívünket, és nincs bypass, ami meggyógyítaná, csakis a csend. Nehezen tudjuk felismerni a hozzánk szóló Úr hangját, a lelkiismeret hangját, a jó hangját. Jé-

kus, amikor a sivatagba hív bennünket, biztat, hogy azokat a dolgokat halljuk meg, amelyek számítanak, amelyek fontosak, amelyek lényegesek. Az ördögnek, aki kísértette, így válaszolt: „Nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden szóval, mely Isten ajkáról származik” (Mt 4,4). Mint a kenyérre, sőt a kenyérnél is jobban szükségünk van Isten Szavára, beszélünk kell Istennel: imádkoznunk kell.

Mert csak Isten előtt lesznek nyilvánvalóak a szív hajlamai és hullnak le a lélek álarcai. Ilyen hát a sivatag; az élet helye, nem a halálé, mert az Úrral való csendes párbeszéd visszaadja életünket. Próbáljunk újra a sivatagra gondolni. A sivatag a lényegesnek a helye. Nézzünk az életünkre: mennyi hasztalan dolog vesz körül bennünket! Ezer dolog után futunk, melyek szükségesnek tűnnek, de valójában nem azok. Mennyire jót tenne nekünk, ha megszabadulnánk rengeteg fölösleges dologtól, hogy újra felfedezzük azt, ami számít, hogy újra ráleljünk a körülöttünk lévő arcára! Jézus ebben is példát ad nekünk: a bőjttel. A böjtölés azt jelenti, hogy le tudunk mondani a hiábavaló, felesleges dolgokról, hogy eljussunk a lényegeshez. A böjtölés nem csak fo-

gyókúra, a böjtölés pontosan az, hogy keressük a lényegest, keressük az egyszerűbb élet szépségét.

A sivatag végül a magány helye. Ma is, hozzánk közel, sok sivatag van. Magányos és magukra hagyott emberek. Hány szegény és idős ember él mellettünk csendesen, anélkül, hogy zajt csapna, félresöpörve és leselejtezve! Ha beszélünk róluk, az nem vonz nagy közönséget. A sivatag azonban odavezet hozzájuk, mindazokhoz, akik elhallgattatva, csendesen kérnek tőlünk segítséget. Mennyi szótlán arc, mely segítséget kér tőlünk! A nagybőjti, negyvennapos sivatagi út a tevékeny szeretet útja az elesettek felé.

Ima, böjt, az irgalmasság cselekedetei: ez a negyvennapos nagybőjt útja.

Kedves testvérek, Izajás próféta hangjával Isten ezt az ígéretet tette: „Íme, én valami újat viszek végbe, utat nyitok a sivatagban” (Iz 43,19). A sivatagban nyílik az út, amely a halálból az életre vezet bennünket. Lépjünk be a sivatagba Jézussal, és a húsvétot, annak az Istennek a szerető hatalmát megízlelve jövőnk majd ki belőle, aki megújítja az életet. Az történik majd velünk, ami azokkal a sivatagokkal, amelyek tavasszal kivirágognak, hirtelen „a semmiből” kihajtanak: rügyek nyílnak, hajtások indulnak.

Legyünk bátrak, lépjünk be ebbe a nagybőjti pusztába, kövessük Jézust a sivatagba: övele kivirágognak sivatagjaink!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

A Szentatya a Laudato si' hétről

A teremtett világ védelméről szóló Laudato si' enciklika közzétételének 5. évfordulója alkalmából Ferenc pápa ünneplésre buzdítja a világ katolikus közösségeit. A Laudato si' hetet május 16. és 24. között tartják. A Szentatya erről szóló videóüzenetét március 3-án tették közzé.

A kezdeményezés lehetőséget nyújt az egyházmegyéknek, a plébániáknak, a szerzetesi közösségeknek, az iskoláknak és más katolikus intézményeknek, hogy elmélkedjenek a Laudato si' kezdetű enciklikáról, és elmélyítsék elkötelezettségüket a teremtésvédelem iránt.

Ferenc pápa így fogalmaz üzenetében: „Milyen világot szeretnénk hagyni az utánunk jövőknek, a felnövekvő gyermekeknek? Ez a kérdés indít arra, hogy meghívjalak benneteket: kapcsolódjatok be a Laudato si' hétbe, amelyet május 16. és 24. között tartunk. Ez egy globális kampány a közös otthonunk védelmével foglalkozó, Laudato si' kezdetű enciklika megjelenésének ötödik évfordulója alkalmából. Megújítom sürgető felhívásomat, hogy válaszoljunk az ökológiai válságra, a föld és a szegények kiáltására.

Nem várhatunk tovább. Gondoskodjunk a teremtett világról, a teremtő Jóisten ajándékáról! Ünnepeljük együtt a Laudato si' hetet! Isten áldjon benneteket, és ne felejtsetek el imádkozni értem. Köszönöm!”

Ferenc pápa környezetvédelemmel foglalkozó, Laudato si' kezdetű enciklikájának közzététele óta világszerte közösségek ezrei tettek lépéseket a dokumentumban megjelenő átfogó ökológiai szemlélet megvalósítására. A környezetvédelmi válság kiterjedése és üteme ennek ellenére továbbra is nagyon gyors. Miközben a válság egyre súlyosbodik, a hívek iránymutatást várnak azzal kapcsolatban, hogy miként válaszoljanak erre a problémára. Ennek tudatában a Szentatya és Az Átfogó Emberi Fejlődés Előmozdításának Dikasztériuma arra ösztönzi a katolikus közösségeket, hogy a Laudato si' hét során kezdeményezzenek bátrabb lépéseket a teremtett világ védelmében.

Arra hívják a közösségeket, hogy őszintén mérjék fel azokat a tevékenységeket, amelye-

ket eddig megvalósítottak, és kötelezzék el magukat a következő lépés közös megtételére.

A cselekvésre javaslatok is találhatóak a Laudato si' hét weboldalán. Arra kéri a közösségeket, hogy lépéseik megtervezése és megvalósítása során alkalmazzák az internetes felületen elérhető eszköztárat. Hasznosítsák az ott található reklámanyagmintákat, hogy másokkal is megosszák a tevékenységükről szóló információkat.

A Laudato si' kezdetű enciklika közzétételének ötödik évfordulója egybeesik olyan nagy eseményekkel, amelyek a környezeti válság megoldása érdekében rendeznek. Idén van a határideje annak, hogy az országok bejelentésük terveiket a párizsi klímaegyezmény céljainak elérésére. 2020-ban rendezik meg a biodiverzitásról szóló ENSZ-konferenciát is, ahol az emberiség lehetőséget kap konkrét célok megfogalmazására, hogy megővja azokat a helyeket és fajokat, amelyek fontos szerepet játszanak az élet fenntartásában.

Enciklikája közzétételének évfordulója alkalmából Ferenc pápa május 24-én ellátogat az Acerrai Egyházmegyébe, az úgynevezett Tüzek földjére (Terra dei Fuochi). A terület Nápoly és Caserta között húzódik: mérgező hulladék és tüzek pusztították el ezt az egykor szép és termékeny vidéket.

A Laudato si' hét védnöke Az Átfogó Emberi Fejlődés Előmozdításának Dikasztériuma, támogatója a The Global Catholic Climate Movement és a Renova+ szervezet, más katolikus szervezetekkel és csoportokkal együttműködésben.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Caritas in Veritate Bizottsága, a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács és a Naphimnusz Teremtésvédelmi Egyesület konferenciát rendez március 25-én az Országházban. A tanácskozás címe: *Fenntarthatóság, igazságosabb gazdasági rendszer, teremtésvédelem – Öt évvel a Laudato si' enciklika megjelenése után: mérleg és teendők.*

Forrás: Vatikáni Rádió

#PASSIO2020

Európa legnagyobb passiójátéka 2020 önkéntessel
a Papp László Budapest Sportarénában

ÁPRILIS 4.

JEGY.HU 2020 Ft

Az előadás a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészítő rendezvénye.

Ülésezett a püspöki konferencia

A konferencia immár hagyományos módon az idei nagybőjtben is tartósélelmiszer-gyűjtést szervez, *Tartós szeretet* címmel. A hívek felajánlásukat március 15. és 22. között elhelyezhetik a templomokban az erre kijelölt helyen. Emellett idén is lehetőség nyílik rá, hogy az egyházmegyei karitászközpontokban is leadhassák az adományokat.

A Magyar Katolikus Egyház idén is igyekszik segíteni az adózók tájékozódását az 1 százalékos kampány során. Adója 1 + 1 százalékaról bárki jogosult rendelkezni, aki személyijövedelemadó-bevallást ad le. Ezt a rendelkezést megteheti a 19EGYSZA nevű nyomtatvány kitöltésével, illetve az *eszja.nav.gov.hu* oldalon. A püspöki konferencia kéri, abban az esetben is tegyék meg felajánlásukat a Magyar Katolikus Egyháznak, ha személyi jövedelemadójuk bizonyos kedvezmények (például a családi adókedvezmény) miatt nulla forint, ugyanis az állam nemcsak a felajánlott adó mértékét, hanem a felajánlók számát is figyelembe veszi. A technikai szám: 0011.

A szeptember 13. és 20. között megrendezendő 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) előkészületeiről *Mohos Gábor* esztergom-budapesti segédpüspök, a

NEK Titkárság vezetője számolt be a testületnek. Továbbra is várják a regisztrációkat a NEK programjaira, erről az *iec2020.hu* honlapon lehet találni folyamatosan frissülő információkat. Az eseménysorozat zökkenőmentes lebonyolítása érdekében továbbra is várják önkéntesek jelentkezését.

A *Magyar Kurír* megkérdezte, szöba került-e a püspökök tanácskozásán az, hogy egy vatikáni tudósító Twitter-oldalán tényként írt arról: idén szeptemberben Magyarországra látogat Ferenc pápa, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alkalmából. *Tóth Tamás* elmondta, a püspökök örömmel olvasták a bejegyzést, várják Ferenc pápát Budapestre, és ugyancsak várják a hivatalos bejelentést.

Ferenc pápa a tavalyi csíksomlyói látogatása alkalmával arra buzdította a híveket, hogy fűzzük össze a jövő szálaikat. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ennek a gondolatnak a jegyében ez év május 16-án, szombaton Kárpát-medencei nemzeti zarándoklatot szervez Mátraverebély-Szentkútra. A szentmise főcelebránsa *Erdő Péter* bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek lesz.

Kovács Gergely atyát, aki eddig Rómában szolgált, a Szentatya 2019. karácsony vigíliáján gyulafehérvári érsekké nevezte ki. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia közös zarándoklat keretében részt vett a püspökszenteléssel egybekötött érseki

beiktatáson, február 22-én. A kinevezés miatt a római Pápai Magyar Intézetet felügyelő, úgynevezett Vigilancia Bizottságban megüresedett helyre a püspökök testülete megválasztotta *Harsányi Ottó* ferences atyát.

A Katolikus Egyház különböző szervezetei hosszabb ideje végeznek modellértékű szociális-felzárkóztató tevékenységeket. A jó gyakorlatok egységesebb adaptálása érdekében a püspöki testület döntött arról, hogy

a hátrányos helyzetű települések felzárkóztatási programjának országos koordinálásával a Katolikus Karitást, az Egyház hivatalos segélyszervezetét bízta meg. A közfoglalkoztatás, valamint a pasztorációs, evangelizációs szolgálat terén szoro-

téséhez, az ünnepet Magyarországon is az egyházi évközi idő harmadik vasárnapjára vezetik be, amely általában január végére esik.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia szakmai szervezetei, többek között a Katolikus Pedagógiai Intézet folyamatos egyeztetéseket folytatott és folytat az oktatásért felelős állami szervezetekkel, többek között a Nemzeti alaptantervvel kapcsolatban is. Az intézet koordinálásával másfél évvel ezelőtt elkezdődött iskoláink számára a katolikus szellemiségű tanönyvsorozat kidolgozása.

Az utóbbi időben egyre nagyobb teret kapva terjedtek el a Katolikus Egyházon belül olyan nézetek, amelyek a kiengesztelődésnek új fajtáit hirdetik. Ezek közé tartozik az úgynevezett családfagyógyítás. A teológiai vizsgálat alapján ki kell jelenteni, hogy tartalmában az, ahogyan egyes mozgalmak hirdetik, az evangélium tanításával összeegyeztethetetlen.

Magyarországra is megérkezett a Covid-19-járvány, ismertebb nevén koronavírus-járvány. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia kapcsolatban áll az illetékes állami szervekkel, és velük együttműködve megelőző intézkedéseket léptetett életbe *(lásd a címloldalon)*.

Forrás: MKPK Sajtószolgálat

Reális esély, hogy a Szentatya eljön

(Folytatás az 1. oldalról.)

Szeretetvendégség: közösségben a rászorulókkal

A kongresszus előtt háromnapos tudományos ülésszakot tartanak Esztergomban az Oltáriszentségről, valamennyi földrész kiváló teológusainak részvételével.

Erdő Péter kitért arra is, hogy szeptember 12-én délből a fővárosban, a II. János Pál pápa téren nagy szeretetvendégséget szerveznek, ahol hajléktalanokat és más rászorulókat látnak vendégül meleg ebédre. „Együtt ebédelünk velük, nem pusztán élelmiszerosztást szeretnénk, hanem a közösségünket szeretnénk kifejezni a rászoruló emberekkel.” Az ország számos városában hasonló szeretetvendégségre készülnek.

Ugyanezen a napon a közösségépítés jegyében a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségével (Mazsihisz) közös vallásos és zenei programra várják a hazai és a külföldi érdeklődőket a Dohány utcai zsinagógába.

Már ötvenezeren regisztráltak

Szeptember 13-án nyitó szentmisével kezdődik a Kongresszus a Puskás Ferenc Stadionban. Óriási az érdeklődés, a már regisztrált elsőáldozók száma meghaladja a 4500-at.

Erdő Péter beszélt arról is, hogy egy csökkent munkaképességűeknek munkát adó szövetkezet készíti az elsőáldozók fehér ruháit. A bíboros szeretettel hívta a varroda munkatársait is a nyitóeseményre, hogy lássák munkájuk gyümölcsét.

Eddig 26 ezer zarándok regisztrált egyéni résztvevőként, a csoportosan érkezőkkel együtt már 80 országból több mint 50 ezren jelezték, hogy részt vesznek a kongresszuson.

A főpásztor kiemelte: a Hungexpón többek között olyan előadók, tanúságtevőkkel találkozhatnak az érdeklődők, mint a Kárpátaljáról érkező *Szabó Konstantin* atya, aki arról beszél majd, hogy a Szovjetunióban, amikor a Görögkatolikus Egyház be volt tiltva, pap édesapja hogyan tudta mégis a szolgálatát elvégezni, és hogyan kellett szenvednie ezért, ő maga pedig hogyan készült fel titokban a papságra.

A bíboros név szerint említette *José Palma* cebui érseket is, aki az előző, a Fülöp-szigeteken tartott eucharisztikus kongresszus házigazdája volt. Őt megpróbálták meggyilkolni. A politikai, vallási feszültségek ismertek a híradásokból, az ő esetében a támadó valószínűleg egy mentálisan zavart ember volt. Az érsek a merényletkísérlet után fölkereste a rendőrök által lelőtt támadó apját és a kiengesztelődés gesztusát gyakorolta.

„*Louis Raphaël Sako* pátriárka Irakból egy személyben tanúja annak, hogyan pusztult el mostanra szinte teljesen az ottani keresztény közösség. Ő a közel-keleti eseményeknek a keresztény világra gyakorolt ha-

tását tudja drámai módon és személyesen tanúsítani” – mondta Erdő Péter.

A bíboros beszélt a Nigériából érkező *John Onaiyekan* bíborosról is, aki egészen közelről szenvedte végig a Boko Haram alapítását és elterjedését, azokat az erőszakcselekményeket, amelyek már 650 ezer embert kényszerítettek otthonuk elhagyására. Erdő Péter rámutatott: ebben a közegben a megbékélés és a párbeszéd képviselője hihetetlen bölcsességet és bátorságot kíván meg.

Hit és támogatás

A bíboros a rádióhallgatók figyelmébe ajánlotta *Chiara Amirante*, ismert olasz író előadását is. Ő a személyes gyógyulásáért hálából a 90-es évek elején egy mozgalmat indított. A római Termini pályaudvar mellett a szegényeket, a hajléktalanokat, az alkoholistákat, a kábítószerfüggőket szólította meg. Mindenkin az egyéni életével foglalkozott, azzal, hogyan kerültek nehéz helyzetbe, és azért dolgozik, hogy új távlatok nyíljanak meg az emberek előtt. Ma már több száz központot működtetnek. Erdő Péter hozzátette, az író nem drogelfvonó-hálózatot alapított, hanem a személyes megtérés módját mutatta fel, ami sok ember életére azóta is meghatározó hatást gyakorol.

Moysés Azevedo, a Katolikus Shalom közösség alapítója szintén a budapesti esemény vendége lesz. Ő éppen egy eucharisztikus kongresszuson kapta a hivatását. A brazil fiatalok nevében kellett ajándékot adnia *Szent II. János Pál* pápának – idézte föl Erdő Péter a közösségalapító életútját. – Azt mondta, ő szegény ember, ezért felajánlotta az életét. Elhagyatott fiatalokkal kezdtek el a munkájukat Braziliában. Mostanra több mint négyszáz pizzériát, sportlétesítményeket működtetnek közösen, elvezetve a tinédzsereket a munka és a hit világába.

Lovári mise: a kiteljesedés ünnepe

Először ünnepelnek lovári nyelven szentmisét a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson. „Nagy esemény minden nép, minden kultúra életében, amikor a Bibliát lefordítják a nyelvükre, amikor megszólal az istentisztelet a nyelvükön, az a büszkeség és a kulturális kiteljesedés nagy ünnepe” – fogalmazott a főpásztor. Szeptember 17-én, a Hungexpón tartják a szentmisét. Emellett fakultáció keretében bemutatják, hogy milyen sokrétű Magyarországon a cigánypasztoráció.

Erdő Pétert kérdezték a koronavírusról is. A bíboros hangsúlyozta, influenzajárványok idején szokásos mérsékelt veszélyhelyzetre szóló intézkedéseket vezetnek be: szentmiseken csak kézben áldoztatnak, a békecsókot elhagyják és gyakori kézmosásra kéri a híveket és a papokat is.

Forrás és fotó: NEK Titkárság

Az imádság nem helyettesíti a gyakori kézmosást

Gondolatok a koronavírus-járványról

Még február elején történt, hogy miután leparkoltam az autómmal, egy szomszédos kocsiból kiszállt egy ránézésre kínai férfi, és odajött hozzám, hogy tört magyarsággal segítséget kérjen, mert nem találta a Madarász utcai gyermekkórházat. Amikor benéztem az autójába, láttam, hogy a gyermekülés nem üres. Miközben megadtam a rövid útba igazítást és utána is – ahogyan mondani szokás – levert a víz. Önkéntelenül végigfutott rajtam a gondolat: ha kínai, akkor fertőzés, ha fertőzés, akkor halál, azaz nekem annyi. Szükségem volt néhány percre, hogy helyreálljon a nyugalom. Egy röpmában megfogalmaztam szégyenkezésem az iménti helyzetben támadt érzéseim miatt, és gyógyulást kértem Istentől a beteg kicsi számára. A fent leírt tapasztalatom alapján is józanságra szeretném inteni mindannyiunkat. Mert a beszélgetésekből és a közösségi médiában olvasható bejegyzésekből úgy látszik, mintha valami billog került volna először a kínaiakra, azután pedig az olaszokra. És mivel hazánk területén az első két fertőzött iráni volt, úgy gondolom, nem kell sok idő ahhoz sem, hogy mindenért őket hibáztassuk.

Údítón hat ebben a helyzetben a püspöki konferencia iránymutatása, amely a fertőzés magyarországi megjelenésével egy időben látott napvilágot. Világos, határozott hangvételű az Egyház rendelkezéseit tartalmazó közlemény, és ami ennél is lényegesebb, értünk, bennünket védő szándékból íródott.

Lényegében már mindannyian koronavírus-szakértőnek érezhetjük magunkat, hiszen a médiából csak úgy zúdulnak ránk a hírek, az információk, a jó és kevésbé jó tanácsok a hivatalos nevén Covid-19-járvány kapcsán.

Úgy tűnik, hogy a koronavírus, ha nem is kértük, fontos tanítást ad nekünk. Azzal szembesít bennünket, hogy *törékenyek* vagyunk. Hogy egyedül nem megyünk semmire, hogy rászorulunk Istenre és egymásra. Hogy vannak dolgok az életben, még ha szabad szemmel nem láthatók is, amelyek legyőzhetnek minket. Jó, ha tudatosítjuk magunkban, hogy törékenységuinkben is szeretve vagyunk. Sőt mi több, ebben rejlik a lényegünk. Hogy igazából nem mi vagyunk az életünk irányítói. Hiszen ki az közülünk, aki bármit is tehetett azért, hogy létezzon? Egyedül a Jóisten tudta és akarta, hogy legyünk. Ő az, aki szeretetével a legszebb álmban elgondolt mindannyiunkat. És arra teremtett, hogy fel tudjuk ismerni, egyedül semmire sem vagyunk képesek. Emberségünk lényege, hogy belássuk ajándék voltunkat, törékenységuinket, azt, hogy az Úristennek köszönhetjük az életünket és mindent, amik vagyunk, illetve amink van. Ő életadó szeretetével, kegyelmével megelőzi a gondolatainkat, a cselekedeteinket. Ezért, reményünket az Úrba helyezve, jó, ha felismerjük, nem az életünkért kell aggódnunk, hanem azért, ami az életünket létté teszi. Azért, amit semmilyen vírus meg nem támadhat.

Fontos, hogy a szívünk ebben a nehéz helyzetben se hűljön ki. Hogy a fizikai kontaktusok (mint például a kézfogás) ideiglenes korlátozása miatt meg ne fogyatkozzon bennünk az együttérzés, a szeretet, a másiktól való cselekvés.

Keressünk egymáshoz új utakat. Ha szükséges, a mobiltelefon, a Messenger, a chat csatornáit használjuk még inkább arra, hogy tudatosítsuk a másik emberben: nincs olyan helyzet, olyan vírus, ami elszakíthat bennünket egymástól és Istentől. Ne arra panaszkodjunk, hogy a másik sem hívott, akkor én sem hívom, hanem tegyük meg mi az első lépést. Hogy a másik ember a cselekvésünk révén ne csak elmondhassa, hanem meg is érezze: Isten szereti őt, nem hagyta magára.

Gondolataimat paposan is zárhatnám: imádkozzunk! Most mégis kiegészíteném valamivel. Az imádság nem helyettesíti a gyakori kézmosást, az alapvető higiénés szabályok betartását, a vírus terjedésének megakadályozására szolgáló cselekedeteinket. De egyben biztosak lehetünk, az imádság képes gyógyítani félelmeinket, növelni szeretetünket.

Kuzmányi István

A BIBLIA ÜZENETE

Hallgass a szomjadra!

Jn 4,5–42

„Adj innom!” – fordul kérésével Jézus a samariai asszonyhoz. „Adj innom!” – visszahangozza felénk is az Üdvözítő szavait az evangélium. A Mesterét, akit nemsokára úgy látunk, mint a keresztfán szomjazót. Ő nekünk is kifejezi: szomjazza a hitünket.

Mennyire természetesnek tűnik az európai civilizált élet mindennapjaiban, hogy megnyitjuk a csapot, és vég nélkül folyik belőle a felbecsülhetetlen értékű ivóvíz! Milyen hamar megéreznénk a hiányát, ha nem így volna! Elég a nyári hőségben néhány óra komoly szomjazás, folyadékvesztés, és máris minden csepp vizet meg tudunk becsülni.

„Hallgass a szomjadra!” – hallhattuk régebben egy üdítőital reklámjában. Nagybőjt elélem hozza a kérdést: hallgatók valójában a lelki szomjúságomra? A lelkiéletben is megtapasztaljuk: az Istenre szomjazó ember sokszor tüneti kezelésként akarja csillapítani lelki szomjúságát különféle értéktelen ígéretekkel, praktikákkal, mágiával, almisztikummal, újpogány kultuszokkal. Ám azoktól – miként testünk is a túlédésített, mesterségesen színezett, ízfokozókkal felturbózott műitaloktól – igazából csak még szomjasabb lesz. „Hallgass a szomjadra!” – lehetne ez a szent negyven nap lelki felszólítása is: hallgassunk a belső Isten-szomjára, és lépünk oda Krisztushoz, az élő vizek forrásához, akinél nemcsak felüdülhetünk, hanem meg is tisztulhatunk.

Néhány éve az egyik idősoththonba látogatva egy elhanyagolt, régóta szomjazó beteg kért inni. Amikor odanyújtottam neki az ágyától számára elérhetetlen távolságban hagyott vi-

zet, remegő kézzel, mohón itta, míg teljesen ki nem fogyott a palack. *Szent Ferenc* szavai jutottak eszembe: „Áldott légy, Uram, Víz hűgunkért. Oly nagyon hasznos ő, oly drága, tiszta és alázatos.” A kiszáradt test követeli a vizet. Újra meg újra megszomjazunk: a folyadékot állandóan pótolni kell.

„Aki abból a vízből iszik, amelyet én adok, nem szomjazik meg soha” – ígéri Jézus. A boldogság, a valódi szabadság, az örök élet vágyát csak ő tudja betölteni a szívünkben. Aki már ivott az ő Forrásából, nem is vágyik igazán mára, zavaros, holt állóvízre. Jobb a csobogó forrásvízből innunk, mint a régóta állott tartalékból. A kegyelmet sem konzerválhatjuk magunknak csupán karácsonyi és húsvéti szentségvételekkel. Életadó forrásokhoz folyamatosan kell járulnunk. Jézust mindig ott fogjuk találni, és rádöbbenünk: nemcsak mi szomjazunk rá, hanem ő is ránk!

Nem elég egyszer-egyszer meglátogatni az életadó vízforrást. Az igaz ember „olyan, mint a víz partjára ültetett fa, amely kellő időben gyümölcsöt terem, és levelei nem hervadnak” (Zsolt 1,3). A kegyelmi élet vize nem e világ vízháztartásának körforgásába illeszkedik, hanem „örök életre szökellő vízforrás”. Kereszt-ségünk vízből életre támadva létünk, szomjúságunk állandóan Krisztus felé hajt bennünket. Jöjjünk bátran, és hívjunk másokat is, hogy a közelben lakozva soha ne fogyjon ki vízünk (Iz 33,16), és hálaadással mondhassuk: „Mindен forrásom belőled fakad” (Zsolt 87,7).

Kovács Zoltán

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A kereszt és az örök főpap

Nagybőjt harmadik vasárnapján – amit Görögkatolikus Egyházunkban kereszthódoló vasárnapnak nevezünk – az evangélium a keresztsivelésről szól. Egész keresztény életünket végigkíséri ez, hiszen Jézus megmondta, hogy naponta föl kell vennünk a kereszttünket, ha őt akarjuk követni (Mk 8,34). Az apostoli szakasz (Zsid 4,14–5,6) úgy állítja elélnk örök főpapunkat, Jézus Krisztust, hogy ő segít nekünk a kereszthordozásban. Nagy szükségünk van az erősítésre, mert a nagybőjtnek még csak az első felén vagyunk túl. Jézusnál segítséget kapunk a másodikhoz is, mert együttérző, mert bizalommal járulhatunk hozzá, mert ő mindörökké pap.

Az apostoli szakasz azzal kezdődik, hogy Jézus kiváló főpap. A papnak és a főpapnak mindig az a feladata, hogy erősítse az embereknek az Istennel való kapcsolatát. S íme, Jézus is ezt teszi. „Áthalt az egeken”, hogy mi „állhatatosak legyünk a hitvallásban” (Zsid 4,14). Igen, erősíti a hitünket, és – hozzátehetjük – erősítést ad a nagybőjti küzdelmünkben is. Mert ő együttérző. A legmélyéig ismeri emberi valónkat, hiszen amellett, hogy megmaradt tökéletes Istennek, tökéletesen ember lett. Még ma is sokan félreértelmezik teljes ember voltát. Pedig az apostoli szakaszban is szerepel, hogy „hozzánk hasonlóan mindenben kísértést szenvedett” (Zsid 4,15). Nyilvános fellépése a hármas kísértéssel kezdődött, és még halálában is azt kiabálták neki, hogy szálljon le a keresztről. De ő mindig ellenállt a kísértésnek, bűnt soha nem követett el. Mivel ismeri a kísér-

tést, valóban együttérző tud lenni velünk.

Éppen ezért bizalommal járulhatunk hozzá. A célt is megmondja az apostol: azért, hogy „irgalmat találjunk és kegyelmet kapjunk, amikor segítségre szorulunk” (Zsid 4,16). S mikor szorulunk leginkább az irgalmára, ha nem a nagybőjt folyamán? Amikor a szokásosnál többször imádkozzuk, hogy „Uram, irgalmazz”, amikor a legnagyobb szükségünk van a felülről áradó kegyelemre, amikor valóban „segítségre szorulunk”. Most is bizalommal járulhatunk Jézushoz, az örök főpaphoz, aki megadja nekünk ezeket.

Megadja a kegyelmet, mert ő „mindörökké pap” (Zsid 5,6). A földi papok – akár az ószövetség áldozatokon, akár az Egyház szentségein keresztül – közvetítik Isten kegyelmét. Jézus Krisztus viszont, mivel ő a kegyelem forrása, saját magá-

ból árasztja nekünk. Rajtunk múlik, mennyire fogadjuk be. Ő főpapi tevékenységében nem változik. Legnagyobb papi tetteként önmagát áldozta fel „egyszer s mindenkorra” (Zsid 9,12), hogy élete által elnyerjük az örök életet. Addig pedig folyamatosan segít bennünket, hogy célba jussunk életutunkon.

Erőt merítve „a szent kereszt erejéből”, segítséget kapva örök főpapunktól, folytasuk erőfeszítéseinket és tölt-sük a nagybőjt második felét is lankadatlan buzgósággal. Segítsen bennünket a szép vécsernyei énekünk: „Uram, ki a keresztfán önként kiterjesztéd kezeidet, méltass minket, hogy mi is töreldemes szívvel hódoljunk a Keresztnek, kik a bőjtölés, imádság, megtartóztatás és jó cselekedetek által fölvilágosítottunk.”

Ivancsó István

MÁRCIUS 15., NAGYBŐJT 3. VASÁRNAPJA (Hofbauer Kelemen, Krisztof) – Kiv 17,3–7 (*Adj nekünk vizet, hogy ihashunk.*) – Róm 5,1–2,5–8 (*Mózes és a pusztában vándorló nép sorsa legyen intő példa számunkra.*) – Jn 4,5–42 vagy Jn 4,5–15,19b–26,39a.40–42 (*Az a víz, amelyet én adok, örök életre szökellő vízforrás.*) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 60 – EE 536, 414, Ho 60 – EE 81, Ho 135 – EE 540, Ho 150 – EE 200. **MÁRCIUS 16., HÉTFŐ** (Henrietta, Herbert) – 2Kir 5,1–15a – Lk 4,24–30. **MÁRCIUS 17., KEDD** (Szent Patrik püspök, Gert-rúd, Patricia) – Dán 3,25,34–43 – Mt 18,21–35. **MÁRCIUS 18., SZERDA** (Jeruzsálemi Szent Cirill püspök és egyháztanító, Sándor, Ede) – MTörv 4,1,5–9 – Mt 5,17–19. **MÁRCIUS 19., CSÜTÖRTÖK – SZENT JÓZSEFNEK, A BOLDOGSÁGOS SZÚZ MÁRIA JEGY-SÉNEK FŐÜNNEPE** (Józsa, Bánk) – 2Sám 7,4–5a.12–

A hét liturgiája

A év

nem.) – **Énekrend:** Ho 213 – EE 662, Ho 213 – EE 264, Ho 109 – EE 600, Ho 274 – EE 361. **MÁRCIUS 20., PÉNTEK** (Klaudia, Csák, Kötöny) – Oz 14,2–10 – Mk 12,28b–34. **MÁRCIUS 21., SZOMBAT** (Benedek, Bence, Flúei Miklós) – Oz 6,1–6 – Lk 18,9–14. **MÁRCIUS 22., NAGYBŐJT 4. VASÁRNAPJA** (Be-áta, Izolda, Lea) – 1Sám 16,1b.6–7,10–13a (*Dávidot Izrael királyává kenik.*) – Ef 5,8–14 (*Támadj fel holtodból, és Krisztus rád ragyog.*) – Jn 9,1–41 vagy Jn 9,1,6–9,13–17,34–38 (*Elment megmosakodni, és amikor visszatért, már látott.*) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 257 – EE 538, Ho 257 – EE 148, Ho 109 – EE 540, Ho 152 – EE 190.

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVE

Az Eucharisztia ünneplése 83.

Remegnek az angyalok, látván a halandók sorának fordulatát: vét a test – tisztít a test, uralkodik az Isten Igéjének teste.

Az *Aeterne rex altissime* kezdetű himnusz sorai a *Breviarium Romanum* kiadásában, a liturgikus reform előtt így szóltak: „Remegnek az angyalok, látván a halandók sorsának fordulatát: bűnt követett el (peccat) a test – mos (mundat) a test, uralkodik az Isten – Isten teste.” A himnusz a soron következő versszakában tovább hódol a mennybe emelkedett Krisztus előtt, és megragadja az alkalmat, hogy összefoglaló tanítást adjon: engedtelenségével az ember vétett, de Jézus megtestesülése és kereszthalála kiengesztelte Istent az emberrel (Ef 1,7; Zsid 9,12; 1Pt 1,18–19).

A 8. zsoltárban a következőket olvassuk: „mi az ember, hogy figyelemre méltatod, és mi az emberfia, hogy meglátogatod? Kevéssel tetted őt kisebbé az angyaloknál, dicsőséggel és tisztelettel koronáztad, és kezed művei fölé állítottad.” (Zsolt 8,5–7) Ebből a versből kiindulva írja a Zsi-

dóknak írt levél szerzője Jézusról: „Láttuk azonban, hogy Jézust, aki kevéssel lett kisebb az angyaloknál, a halál elszenvedéséért dicsőséggel és tisztelettel koronázta, hogy Isten kegyelme szerint mindenkiért megizelje a halált” (Zsid 2,9). Jézus Krisztus, a testet öltött Ige papként engesztelő áldozatul adta önmagát, hogy megmentse az embert. Ezt a szeretetet és misztériumot szemlélve szinte beleborzonganak az angyalok. A testet öltött Ige felmagasztaltatott a kereszten (Iz 52,13), uralkodik, előtte leborulnak az égiek – ez indítja a himnusz szerzőjét arra, hogy az ember felismerje, milyen nagy hálával tartozik az Úrnak –, mivel Jézus Krisztus kereszttje az élet forrásának bizonyult (Zak 14,8; Jn 7,37; 19,34). Ilyen értelemben a himnusz negyedik versszaka egyrészt *Szent Pál* Rómaiakhoz címzett levelének sorait foglalja össze: „Isten azonban azzal bizonyítja irántunk való szeretetét, hogy abban az időben, amikor még bűnösök voltunk, Krisztus meghalt értünk. Azért most,

miután az ő vére által megigazultunk, még sokkal inkább megment minket óáltala a haragtól (...) Egy ember által jött a bűn ebbe a világba, a bűn által pedig a halál, s így a halál átment minden emberre, mert mindenki vétkezett (...) Amint tehát büntetés szállt minden emberre egynek a bűnbeesése miatt, úgy az életet adó megigazulásban is minden ember részesül egynek az igaz volta miatt.” (Róm 5,8.12.18) A himnusz költője másrészt János első levelének soraira emlékeztet: „Ha azonban világosságban járunk, mint ahogy ő is világosságban van, akkor közösségben vagyunk egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől” (1Jn 1,7). Jézus hozott világosságot az ember életébe. János evangéliumában a vér kiontása eucharisztikus értelmezésben áll (Jn 6,53–56; 19,34 és 1,29), levelében ennek közösséget teremtő erejét emeli ki, ez pedig a bűn elidegenítő hatása után nagy sorsfordulat az ember életében.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Szent Patrik

Március 17.

Galliában tanult, amikor *Celesztin* pápa úgy döntött: püspököt kell Írországra küldeni – Patrikot választották a feladatra. Missziója páratlanul sikeres volt. Nemcsak a törzsfőket nyerte meg, hanem a népet is. Gondja volt rá, hogy az írek kereszténnyé válása ne maradjon külsődleges. A papok és a világiak életének szilárd kereteket adott, és ezzel megvetette annak a szokatlanul kemény fegyelemnek az alapjait, amivel az ír egyház századokon át ki-tűnt, és ami képessé tette, hogy kiálljon egy rettenetes üldözést. Patrik így írt azokról az ezrekről, akiket megkeresztelt: „Isten a tanúm, hogy közülük egyet sem tévesztettem meg.”

Őt bízták meg az írországi misszió befejezésével; ezt jórészt annak köszönhette, hogy fog-sága alatt megismerte az országot, és kifogás-talanul beszélt az ottani nyelvet. Írország lett az első az Alpoktól északra, mely saját egyházi nyelvet és irodalmat fejlesztett ki.

Szent Patrik 461. március 17-én halt meg, Írországbán. Az emlékére tartott Lough Derg-i bűnbánati zárandoklathoz ma is hozzátartozik, hogy a zárandokok egész éjszakákat imádságban töltenek a bazilikában, és hogy ál-mosságukon úrrá legyenek, időnként körüljár-ják a templomot. Így aztán reggel mintegy az üdvösség jeleként üdvözlik a napot, amikor a tengeren túl fölkel.

L. K.

Jogászokat nevelt, keresztény szellemben

Erdő Péter bíboros megáldotta Zlinszky János volt alkotmánybíró, jogtudós mellszobrát

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán, a Gesztenyés udvarban felállították Zlinszky Jánosnak, az egyetemi kar alapító dékánjának mellszobrát. Az alkotást Erdő Péter bíboros, prímás áldotta meg, március 6-án.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kara (PPKE JÁK) alapításának 25. évfordulója alkalmából szervezett ünnepsorozat részeként március 6-án konferenciával emlékeztek Zlinszky János jogtudósra, akinek a PPKE JÁK Gesztenyés udvarában elhelyezett mellszobrát Erdő Péter bíboros, prímás áldotta meg, ugyanezen a na-

A szoborállítást ügyét Szabó István, a PPKE JÁK dékánja és Bándi Gyula professzor, a Lósy Imre Alapítvány kuratóriumának elnöke karolta fel. Szabó István a szobor megáldása előtt mondott beszédében így emlékezett Zlinszky Jánosra: A PPKE JÁK első dékánja az alapításhoz közel fél száz kiváló szakemberből álló közösséget verbuvált. „János bácsinak” óriási volt a munkabírása, ugyanakkor nem tartotta magát karizmatikus vezetőnek, aki a többiek fölé emelkedik; a példamutatásával vezette a fakultást.

A Trianon után született nemzedékhez tartozott, amelynek tagjaiban élt a küldetés: másoknál többet kell tenniük a hazáért, a keresztény értékekért, hogy egykor visszaze-

örökség, a keresztény szellemiség alapján. A célt elérte, maradandót alkotott – mondta Szabó István, és hozzátette: a szobor emléket állít „az összes munkáskésznek” is, amely a PPKE JÁK-ért tevékenykedett.

A dékán szavai után Zlinszky János unokája, *Zlinszky Péter* elszavalta a jogtudós *Uram, hiszem* című költeményét, majd *Komáromi László* emlékezett az 1995-ben indult első évfolyam nevében. Ennek az évfolyamnak Zlinszky János „a 10. légio” nevet adta – utalva a *Julius Caesar* által személyesen toborzott légióra –, bízva a hallgatók hűségében és a kitarlásában. A szűkös anyagiak és az erős politikai ellenszél dacára már az induláskor elkötelezett keresztény jogászokat nevelt. A római jog tudósa volt, ugyanakkor az egykori ügyvéd gyakorlatias szemlélete is megnyilvánult az előadásain – emlékezett Komáromi László.

Keresztény morál, jogász etika című kurzusán az órák a hitről, a reményről, a szeretetről, a türelemről, a bátorságról, az okosságról és a mértékletességről szóltak. Szenvedélyes írásai, felszólalásai – különösen az élet-

védelem témájában – jogászai bátorságáról tettek tanúbizonyságot.

Ő maga szerény munkásnak, kerítésnek tartotta magát, aki csak ültet, és gyakran idézte a Szent Pál-i gondolatot: „a növekedést Isten adta” (1Kor 3,6).

Komáromi László a szoborral kapcsolatban elmondta, mély igazságot tükröz: egykori professzorának őszinte, nyitott, bensőséges, feltétlen szeretetét, „amely Krisztussal való kapcsolatából táplálkozott”.

Az ünnepi beszédek után Erdő Péter bíboros megáldotta Zlinszky János mellszobrát, majd a PPKE JÁK legelső évfolyamának képviselői elhelyezték koszorújukat az emlékhelyen.

*

Zlinszky János, a római jog nemzetközileg is elismert művelője Budapesten született, 1928. március 7-én. Az állam- és jogtudomány kandidátusa címet 1984-ben, az MTA doktora címet pedig 1990-ben nyerte el. A működését 1990. január 1-jén megkezdő magyar Alkotmánybíróság tagja volt 1998-ig, 70. életéve betöltéséig. Fő kutatási területét a római jog különféle tárgykörei képezték, de középkori és újkori jogtörténettel is foglalkozott. A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem (1951-ig Pázmány Péter Tudományegyetem) Állam- és Jogtudományi Karán 1951-ben fejezte be tanulmányait. Hat éven át azonban kényszerűségeiből építőmunkásként dolgozott, és csak 1957-ben szerezte meg a diplomáját.

1957 és 1968 között vállalati jogásként dolgozott. 1982 őszétől római jogot adott elő adjunktusként a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán. Egyetemi docensi címét 1985-ben, egyetemi tanári kinevezését pedig 1990-ben kapta meg. Ekkor lett Miskolcon a Jogtörténeti és Jogelmé-

leti Intézet igazgatója. 1992 és 1998 között tagja volt az Európa Tanács Velencei Bizottságának. 1995-ben lett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora. 1995 és 2000 között a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kara alapító dékánjaként működött. 2002 decemberében vonult nyugdíjba. Haláláig a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professor emeritusa volt. 1993-ban az Osztrák Tudományos Akadémia a levelező tagjává választotta.

Jelentős tudományos elismerései: Deák Ferenc-díj (Pro renovanda cultura Hungariae) (1998), Akadémiai Díj (1999), Honoris Causa Pro Scientia aranyérem (2003) és Deák Ferenc-díj (2014). Egyetemi éveiben Zlinszky János *Marton Géza* tanítványa volt, akit haláláig mesterének vallott. Elkészítette a XII táblás törvény bilingvis szövegkiadását és magyarázatokkal ellátott fordítását. Német nyelvű tanulmányban tette közzé a római jog terén végzett kutatásait a holtak nyilvánításával kapcsolatban. Több munkájában is behatóan foglalkozott a római jog magyarországi továbbélésének kérdésével. Marton Géza életművének gondozójaként közreadta mestere nagy felelősségteljes művét. A felelősség kérdéseivel maga is több munkájában is foglalkozott. A ius publicummal, a ius privatummal, valamint a római büntetőjoggal kapcsolatos kutatásainak eredményeit tankönyvként is használt kötetekben tette közzé. Róma jogállamiságának kérdésével is több írásában foglalkozott. Említést érdemelnek a jogász etika kérdésével foglalkozó munkái is. Zlinszky János 2015. június 18-án hunyt el Budapesten.

(Az életrajz forrása: Hamza Gábor; Wikipédia.)

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

pon. Az ünnepi alkalmon részt vett *Kuminetz Géza*, a PPKE rektora; *Sólyom László* volt köztársasági elnök; *Darák Péter*, a Kúria elnöke, a tudományos élet és az állam képviselői, a Zlinszky család tagjai, a PPKE JÁK egykori és jelenlegi tanárai, diákjai, valamint a mellszobor alkotói: *Lantos Györgyi* és *Máté István* szobrászművész.

rezhessék a megbecsülést a porba tiport országnak.

A kommunista érában a *Pázmány Péter* által alapított egyetemmel kapcsolatos jogfolytonosság formálisan megszakadt. Zlinszky János célja a huszonöt évvel ezelőtt elindított PPKE JÁK-kal az „anyagi” jogfolytonosság visszaállítása volt, azaz jól felkészült jogászok képzése a pázmányi

A börtönben is az Eucharisztia őre volt

Cserháti Ferenc mutatott be szentmisét Budapesten Esterházy János boldoggá avatásáért

A magyar apától és lengyel anyától származó Esterházy János a magyar történelem két világháború közötti időszakának kimagasló alakja. 1901. március 14-én született Nyitraújlakon és 1957. március 8-án hunyt el a morvaországi Mirovban, a politikai foglyok börtönében. Március 7-én délután a pesti ferences templomban koncertezett szentmisén imádkoztak a boldoggá avatásáért. A szentmise főcelebránsa Cserháti Ferenc, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyarok lelkipásztori ellátásáért felelős püspöke volt.

Bevezetőjében a főpásztor a következőket mondta: Fejet hajtunk egy igazi nemes lélek előtt. A keresztény helytállás és emberszeretet hős példáját tiszteljük benne, akinek Isten megengedte, hogy a szenvedő és végsőig szerető Krisztus képét öltse magára, és vele együtt győzedelmeskedjék az emberi gyűlölködés és az alvilági gonoszság fölött. Istenben bízott, és ez az istenhit túlvilági fénybe emelte. Esterházy Jánost akik valóban ismerték, egyhangúlag szentnek kiáltották ki. Halála után egy nagyszombati pap nem tudta kiejteni a nevét az érte bemutatott szentmise mementójában, mert rendkívüli módon úgy érezte, inkább az ártatlanul megkínzott és agyongyötört halott közbenjárását kellene kérnie, mintsem hogy érte imádkozzon.

Homíliájában Cserháti Ferenc püspök kifejtette, Ester-

házy János a rettenetes megpróbáltatások között is felismerte Isten akaratát, Istenre hagyatkozott, az ő kezébe tette a sorsát, és mindvégig követte isteni Mesterét. Levelek, feljegyzések és szemtanúk sokasága tanúsítja rendíthetetlen hitét és Istenbe vetett bizalmát. Hitvallását már a II. világháború kitörése idején megfogalmazta, amikor utolsó üzenetét küldte szülőföldje népének, a felvidéki magyaroknak:

„Egyet kérek tőletek: szívünk, lelkünk nagy kincsét, nemzeti öntudatunkat és Krisztus Urunkba vetett hitünket ne tévesszük szem elől egy pillanatra sem. Ápoljuk, őrizzük ezt, mert ez az egyetlen pozitív érték, amelyet senki el nem vehet, és amelynek varázslatos ereje átsegít a legnehezebb megpróbáltatásokon is.”

Akkor talán még alig sejtette, hogy éppen neki lesz a

legnagyobb szüksége a krisztusi hit erejére, a rá váró legnehezebb megpróbáltatásokban. Néhány évvel később mindenétől megfosztották, koholt vádak alapján elítélték és elhurcolták. Hitét azonban a szovjet Gulag poklaiban is megőrizte, sőt, itt is annyit imádkozott, hogy még orosz őrei is papnak, bátyuskának tartották; nem tudták megérteni, hogyan imádkozhat valaki ennyit, ha nem pap. Hazatérve az itthoni kommunista diktátorok börtöneiben folytatódott iszonyatos kálváriája. A pozsonyi járványkórházból írta *Lujza* nővérének: „A háború vége felé, körülbelül amikor a pesti ostrom kezdődött, akkor kezdtem imádkozni azért, hogy a jó Isten engedje meg, hogy szenvedések és nélkülözések árán méltóvá váljak arra, hogy Őt megtisztulva követhessem. És mivel ezt kértem, ezért imádkoztam, mikor az oroszok elszállítottak, és aztán később is, teljesen nyugodt voltam, és – mikor már úgy éreztem, hogy helyzetem nagyon nehéz – egyszerűen azt mondtam magamnak, hogy nem szabad kétségbeesni, hanem örülni kell, mert az Úr Jézus meghallgatta kérésemet.”

Cserháti Ferenc püspök lezögezte: Esterházy János a rettenetes szenvedések között is megőrizte töretlen hitét és hősies keresztény helytállá-

sát, s azt mindvégig „a legjobb orvosságból”, a börtönbe becsempésztett „morzsák”-ból, az Eucharisztiaiból, a titokban végzett szentáldozásokból erősítette és táplálta. „A budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületeinek ezekben a napjaiban ki kell emelnem, hogy Esterházy János a börtönben is az Oltáriszentség őre és hordozója, mondhatom: szentségtartója volt.

A helység plébánosától kapott Oltáriszentség morzsáit

kétszerszülte sütve csempészték be neki a börtönbe, hogy legnagyobb óhajának megfelelően ott is az Úrral lehessen, szentáldozáshoz járulhasson”

– mondta Cserháti Ferenc. A főpásztor *Molnár Imre Kegyelem életfogytig* című könyvéből idézett: „A kenyérbe kevert ostyát állandóan magánál tartotta, s ha a cellában társai trágárul beszéltek, ha tehette, inkább kivonult vele a folyosóra.” Élete végéhez közeledve Esterházy János a lipótvári kommunista börtönben, amelyet a foglyok egyszerűen „a pokol kapujának” neveztek, maga vallotta be nővérének: „Mindenkinek példát adok a reménységre, hisz az orvostu-

domány vélekedése ellenére még mindig élek.” Utolsó napjainak szemtanúja, egy orvos személyes tanúsága szerint: Esterházy János, aki rabtársai szemében már a Gulagon „a magyarság szenvedő Krisztusává magasztosult”, amint életében, úgy most, a halálos ágyán is teljesen „átadta magát Isten akaratának”.

Cserháti Ferenc végezetül hangsúlyozta: nagybőjt a magunkba szállás szent ideje. Arra batorít, hogy merjünk Istenre hagyatkozni, merjünk Krisztus Urunk szavára hallgatni és merjünk az ő útjára lépni. Ezt tette Ábrahám, ezt tették a tanítványok és ezt tették a hithűsök is a kereszténység történelme során. Isten erejére támaszkodva vállalták a szenvedéseket az evangéliumért, és meghozták a hit áldozatát, hogy aztán felragyogjon számukra az új és örök élet Jézus Krisztusban – utalt a szentmise főcelebránsa *Szent Pál* apostolnak a Timóteushoz írt második levelére.

A szentmise után az Esterházy János Emlékbizottság és a Rákóczi Szövetség megkoszorúzta a mártírhálált halt politikai Szép utcai emléktábláját.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

Metropóliai lelkipásztori nap Máriapócs

Minden év elején lehetőséget kapnak a magyarországi görögkatolikus papok, hogy közösen tervezzék meg az előttiük álló esztendő feladatait, várható eseményeit. Idén a lelkipásztori napot február 29-én tartották Máriapócs.

A Nyíregyházi Egyházmegye püspöke, Szocska A. Ábel által vezetett imádság után az

Emmánuel Zarándokközpontban gyűltek össze a Görögkatolikus Metropólia papjai. Délelőtt *Galambvári Péter* atya tartott előadást. Megjegyezte, a teológiai tanulmányok során az egyházjog általában nem tartozik a könnyen tanulható és emészthető, kedvenc tárgyak közé, azonban szükséges ismerni ahhoz, hogy alkalmazni tudják. A részleges jog pedig kimondottan a magyarországi egyházszervezet saját jogrendjét tartalmazza.

Orosz Atanáz nyíregyházi megyéspüspök szerint jövőnk közös átgondolása, megbeszé-

lése a lelkipásztori nap lényege – az előadás után azonnal elhangzottak hozzászólások, megfogalmazódtak kérdések. *Kocsis Fülöp* érsek-metropolita is biztatta a papokat: jó, ha az általuk fölvetett témákkal, esetleg bizonytalanságokkal kapcsolatban válaszok születnek. A jelen lévő egyházjogászok és hierarchák nyitottan várták a kérdéseket, hiszen mindenki számára lényeges a részleges jog mielőbbi életre váltása, gyakorlati alkalmazása.

A második előadásra országhatárainkon kívül szolgáló papok is érkeztek. Számukra is fontos információkat osztott meg *Farkas Balázs*, az öszre tervezett Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszussal (NEK) kapcsolatban. A NEK egyik fő szervezőjeként a várható programról, illetve sok-sok gyakorlati tudnivalóról adott tájékoztatást. Szólt arról is, milyen lelki kincsek birtokába juthatnak azok, akik jelen lesznek a konferencia által kínált programokon.

Ebéd után fórum keretében folyt tovább a beszélgetés a délelőtti témákról, az aktuális lelkipásztori kérdésekről.

Kocsis Fülöp érsek-metropolita bejelentette, hogy metropolitai gyűlést, mintegy zsinatot hirdet meg a részleges jog alkalmazásának témájában. Ezt várhatóan egy év múlva tartják majd meg.

Forrás: Máriapócs Nemzeti Kegyhely
Fotó: Orosz Rita

Harangszó, ágyúdörgéssel

Boldog Meszlényi Zoltán égi születésnapja

Boldog Meszlényi Zoltán püspök emléknapiján, március 4-én szentmisét mutattak be a vértanú tiszteletére a budapest-lágymányosi Boldog Meszlényi Zoltán-templomban. A főcelebráns Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek volt, a koncelebráló papok közt volt Musits Antal, a templom plébánosa és a Budai-Kőzépső Espereskerület több papja is.

Boldog Meszlényi Zoltán jelmondata ez volt: *Fidenter ac fideliter – Bizalommal és hűséggel*. Olyan időben kezdődött a papi szolgálata, amikor az I. világháború, a forradalmak, a háború utáni békeszerződés szörnyű megrázkódtatásnak tette ki az országot – mutatott rá homíliájában Erdő Péter bíboros. – *Csernoch János* hercegprímás személyes környezetében közvetlen közélről tapasztalhatta meg mindezeket. Püspöki szolgálata röviddel a II. világháború előtt kezdődött. Sokat fáradozott az 1938-as eucharisztikus világkongresszus előkészítésében és lebonyolításában. Átérezte, hogy már ezt a nagy egyházi eseményt is beárnyékolta a békéért való aggodalom. A német birodalom nem engedte meg, hogy zarándokok utazzanak Budapestre, a kongresszusra.

Amikor kitört az újabb világháború, folytatta szolgálata. Közvetlenül az északi határainkat módosító I. bécsi döntés után harangszentelést végzett Balassagyarmaton. Az eseményről fennmaradt fénykép a környék papságát mutatja: komoly, tekintélyes papi arcok, a szemükben öröme helyett inkább szomorúsággal és félelemmel. Olyan emberek, akik érzik a közeledő történelmi katasztrófa méreteit. És köztük ott a püspök, aki majd

a harangot szenteli, hogy annak hangja hívja imádságra az embereket. Zoltán püspök bi-

Szentleket. Amikor Jézus Krisztusról kell tanúságot tennünk, ígérete szerint maga a Lélek szól általunk – mondta beszédében a bíboros.

Musits Antal megköszönte a főpásztornak, hogy vele ünnepelhették Boldog Meszlényi Zoltán égi születésnapját, és reményét fejezte ki, hogy a boldoggá avatott vértanú püs-

záró hűsége olyan volt abban a sötét korban, mint harangszó az ágyúdörgés közepe. Hiszen továbbra is véggezte szolgálatát, áldott és szentelt, bérált, és prédikálva építette a lelkeket.

Ma is aggodalmak árnyékolják be a népek lelkét. Egyesek a háborúk következtében megroppant országokra és közösségekre tekintenek szorongó szívvel, másokat ismeretlen betegségek híre nyugtalanít, megint mások pedig a keresztényüldözés és a gyűlöletkeljes jeleit tapasztalják szerte a világon. De a keresztény ember szívében az örömmel és a bizalomnak kell uralkodnia. Hűségesen és bizalommal ki kell tartanunk Krisztus mellett. Ő megígérte számunkra a

Bókay László
Fotó: Lambert Attila

Isten jegyesei a XXI. században

Szociális testvérek tanúságtétele az RTL Klubon

A Szociális Testvérek Társaságának budapesti közösségéről tévériport készült, ami azt a kérdést járja körül: miért lesz ma valakiből apáca Magyarországon? Február 25-én a házfőnök, a novíciák előljárója, egy fiatal örökfogadalmas testvér, a novíciák és egy jelentkező tett tanúságot a hivatásról, szokatlan közegben: az RTL Klub Fókusz című műsorában.

Az *Isten jegyesei* című, tízenöt perces riport bemutatta a budapesti közösség életét. Azt, hogyan zajlanak a hétköznapi, mivel töltik a testvérek a szabadidejüket, miként osztja be a közösség a pénzt. Mindez nem csak arra szolgált, hogy a világi tévé nézők, akik számára az apácák élete egzotikus világ, bepilanthassanak egy rendházba.

Benyus Mária, a novíciák előljárója a riportban a rendlelkiségéről beszélt. Úgy fogalmazott, fontos, hogy jelen vannak az emberek között, testvérként. *Fecske Orsolya* házfőnök hoztette: sok rejtett pillanat van, amikor úgy tudnak odaállni valaki mellé, hogy nem az előítéletei hozzák elő, hanem testvérként vannak jelen mellette, és így lényegi dolgokról tudnak beszélni.

A rend tagjai arról is vallottak, miként reagáltak a világi, nem hívó barátaik, munkatár-

saik, családtagjaik arra, hogy beléptek egy szerzetesrendbe. Beszéltek a személyes félelmikről is, arról, mi történik az ember lelkében, amikor úgy

dönt, hogy igent mond Isten hívó szavára. Tanúságot tettek róla, hogyan találják meg az egyensúlyt a szerzetesi élet és világ, a kikapcsolódás és a kötelezettségek, az egyéniség kibontakoztatása és a közösséghez tartozás között.

Törőcsik Júlia Mária testvér szerint az ember úgy tud boldogan élni az Egyház kötelékében, ha azt érzi, nem le-

mond bizonyos dolgokról, hanem dönt valami mellett. „Amikor vállalom ezt a fajta szegénységét az életnek, akkor tudom, hogy amit választok, az valójában több.”

Földváry Katalin novíciá pedig elmondta: rádöbbent, hogy Isten nem valami újat kér tőle, megmaradhat olyan-nak, amilyen valójában. „Ha azt nézném, miről mondok le, az szomorúsággal töltene el.

Lemondásból nem lehet élni, de odaadásból lehet. Ez fontos különbség: nem az van bennem, hogy lemondtam valamiről, hanem hogy teljesen odaadom magam az Úrnak.”

A riport megtekinthető az RTL Klub *Fókusz* című műsorának archívumában.

Szalontai Anikó
Fotó: Szociális Testvérek

Jézus bátorít: kéréseinkkel forduljunk az Atyához

Udvardy György érsek videóüzenete

Udvardy György veszprémi érsek, pécsi apostoli kormányzó minden hónap első szombatján a Boldogasszony Imaszövetség tagjaiért imádkozik és mutat be szentmisét. Ebből az alkalomból videóüzenetet küldött az imaszövetség tagjainak és az érdeklődőknek.

Főpásztori felelősségétől indítva Udvardy György 2017 húsvét vasárnapján alapította meg a Boldogasszony Imaszövetséget, amelynek elsődleges célja a Pécsi Egyházmegye evangéliumi küldetésének támogatása, „hogy a Gyúdi Boldogságos Szűz Mária közbenjárásával megerősítve egyre többen hozzájáruljunk közös ügyeinket imádságaikban”.

Az alábbiakban Udvardy György érsek üzenetét olvashatják:

„Keresztény életünk nagy ajándéka, hogy Jézus Krisztusban, Isten Fiában megismerhetjük az igaz Istent, akit Atyaként tisztelhetünk, Atyának szólíthatunk. Bátorságunk van ehhez, hiszen Jézus nekünk adja az ő Lelkét, akiben gyermeki lelkülettel Atyának nevezzük Istent. Ez imádságunk alapja. Ezért fordulhatunk kéréseinkkel, a jövőre irányuló elgondolásainkkal, hálánkkal és dicsőítőstünkkel Istenhez, mert az Atyát imádjuk és dicsőítjük benne.

Jézus ugyanakkor bátorít is bennünket: ti, akik ismeritek az Atyát, bennetek van az ő Lelke, kérjétek bátran. Egyéni imaéletünkben, közösségi imádságunkban ezért fordulunk bátor bizalommal az Atyához, akkor is, amikor a Miatyánk imádságot mondjuk, és akkor is, amikor az egyházmegyének olyan szükségleteit, igényeit, kéréseit fogalmazzuk meg, amelyeket mindannyiunk javát és üdvösségét szolgálják. Ennek érdekében hoztam létre néhány évvel ezelőtt a Boldogasszony Imaszövetséget.

Hála Istennek, már sokan jelentkeztek ebbe a szövetségbe a világi hívek, az egyházmegye papjai, katekétái, pedagógusai és fiataljai közül is. Fontosnak tartom, hogy az imádságot, ami a legbensőbb és a legszemélyesebb kapcsolatunk Istennel, merjük a közösség javára is felajánlani,

és vállaljunk olyan imaszolgálatot, amivel az Egyház javaiért imádkozunk: a családokért, a papságért, a hivatásokért, a szegényekért, a betegekért, a katolikus oktatási intézményeinkért, a társadalom igazságosságának előmozdításáért. Ezt tudjuk tenni az Egyházért, ezt tudjuk tenni a világért.

Sokszor úgy tekintünk az imára, mint végső megoldásra. Ha már nem tudunk mást tenni, akkor imádkozunk. Mi az imaszövetségben nem így vagyunk jelen. Mi azért imádkozunk, mert létünkhez hozzátartozik az imádság szolgálata.

Arra bátorítok tehát mindenkit, aki már régóta tagja ennek a szövetségnek vagy aki most szeretne jelentkezni

a szövetség tagjainak sorába, hogy tegye ezt bátran. Egészen biztos, hogy amikor nehezen megy az imádságunk, akkor élénk állnak azok a kérések, szándékok, amelyek segítenek a közösséget megélni és megújítani. Ekkor mindig könnyebben megy az imádságunk.

Bátorítok mindenkit, hogy újítsa meg az elköteleződését, és ha most szeretné megtenni, akkor tegye bátran. Imádkozzunk Jézus lelkületével ahhoz az Istenhez, aki Atyánk, mi pedig egymásnak testvérei vagyunk.”

Az imaszövetség tagja lehet bármely Krisztus-hívó, aki egyéves időtartamra (a következő húsvétig) vállalja, hogy:

- naponta imádkozik az egyházmegyéért és a főpásztor, valamint a tagok szándékára;
- hetente legalább negyedórányi szentségimádsást vagy szentírásolvasást végez;
- havonta legalább egy alkalommal önkéntes lemondást vagy bűjtőt vállal;
- lehetőség szerint részt vesz az egyházmegye egyik gyalogos zarándoklatán (Máriagyűd, Bába) vagy az ekkor bemutatott ünnepi szentmisén;
- keresi a rendszeres szolgálat lehetőségét a saját plébániáján.

Jelentkezésért vagy a tagság megújításáért látogasson el a www.imaszovetseg.pecsi egyhazmegye.hu oldalra.

Forrás és fotó: Pécsi Egyházmegye

Ászja Bibi: Hittem abban, hogy szabad leszek

A korábban blaszfémia vádjával halálra ítélt Ászja Bibi február végén Párizsba látogatott, ahol több interjút is adott. A családjától tíz évre elszakított pakisztáni keresztény asszony úgy nyilatkozott, még reménykedik abban, hogy egyszer majd visszatérhet a hazájába.

A börtönben töltött hosszú évek után Kanada tavaly befo-gadta Ászja Bibit. A nő még a halálsorról való szabadulása után is életve-szélyben volt Pakisztánban.

Lakhelye a család biztonsága érdekében nem kerülhetett nyilvánosságra. Ászja Bibi azonban *Végre szabadon! (Enfin libre!)* címmel kiadhatta visszaemlékezéseit. A kötet egy francia újságíróval, Anne-Isabelle Tollet-val közösen készült; az angol fordítás szeptemberben lát majd napvilágot. Anne-Isabelle Tollet volt az első, aki megírta a pakisztáni asszony történetét, és később is minden követ megmozgatott az érdekében.

Ászja Bibi a frissen megjelent könyv kapcsán február végén Franciaországba látogatott. Párizsban számos interjút adott, többek között a BBC-nek és az *Aleteia* katolikus hírportálnak. A francia főváros tiszteltbeli polgára lett, és február 28-án találkozott Emmanuel Macron elnökkel is, akitől politikai menedékjogot kért.

A brit közszolgálati televízióknak beszélt arról a napról, amikor egy régóta fennálló vita (íhat-e keresztény a közös vízesedényből?) 2009-ben odáig fajult, hogy a vele együtt dolgozó asszonyok blaszfémiaival vádolták meg. „A férjem dolgozott, a gyerekek iskolában voltak, én pedig elmentem gyümölcsöt szedni. Egyszer csak megjelent egy csomó ember, akik magukkal vonszoltak és kigúnyoltak. Tehetetlen voltam.”

A börtönben is féltene kellett az életét, mert az elítéltek között is voltak, akik azt követelték, hogy akasszák föl. Szavai szerint a börtönben töltött első hetet végigsírta, nem értette, miért történik ez vele. Nemcsak maga miatt volt kétségbe esve, hanem a gyerekei miatt is, mert bizonytalanná vált a jövőjük, nem járhattak iskolába.

Keresztény hite megtartó erőnek bizonyult a megpróbáltatásokban, noha éppen a hitét kellett volna megtagadnia a fogvatartói szerint. Csak így szabadulhatott volna. „Nemet mondtam. Vállalom az ítéletemet. A hitem erejéből” – vallotta az interjújában.

„A férjemtől megtudtam, hogy az egész világ imádkozik értem. Még a pápa is. Ez boldoggá tett. Tudtam, hogy az egész világ azért

imádkozik, hogy véget érjenek a megpróbáltatásaim. Azt éreztem, hogy az imáik biztossá meg szabadítanak” – mondta.

Ászja Bibi Imrán Hán pakisztáni miniszterelnöknek azt üzenté, járjon közben az igazságtalanul blaszfémiaival megvádoltak szabadon bocsátása érdekében (Ászja Bibi cellájába nem sokkal a szabadulása után bezártak egy másik keresztény nőt). Kérte azt is, hogy mindkét felet meghallgatva, alaposan vizsgálják ki ezeket az ügyeket.

Ászja Bibi az átélte megpróbáltatások ellenére szereti Pakisztánt, és reméli, hogy egyszer majd visszatérhet: „A hazám szabadított ki, ezért büszke vagyok rá” – fogalmazott. „Szabad akaratomból jöttem el, mert ott veszélyben voltam. De ugyanúgy szeretem a hazámat, mint azelőtt. Tisztelem a hazámat, és szeretném megélni a napot, amikor hazatérhetek.”

Beszélt arról is, milyen nagy szomorúságot érzett, amikor megtudta, hogy meggyilkoltak két politikust, aki az ügye mellé állt: *Sahbaz Bhattit és Szalman Taszirt*: „Nagyon sokat sírtam. Több mint egy hétig sirattam őket. Még ma is tele a szívem szomorúsággal miattuk.”

Ászja Bibi nem érez haragot azok iránt, akik a halálát kívánták: „Nem haragszom rájuk, szívből megbocsátottam mindenkinek. (...) Türelem van bennem. Amikor elszakítottak a gyerekeimtől, megtanultam, hogyan kell türelmesnek lenni.”

A kis termetű, de erő sugárzó és fáradtsága ellenére szüntelenül mosolygó asszony az *Aleteia*-nak adott interjújában azt is elmondta, hogy sokat imádkozott a börtön magányában. Az összeomlástól is a hite mentette meg. Istentől jövő próbatételként élte meg a börtönt: „Amikor az embert próbára teszik, rendkívül erős benne a vágy, hogy győzzön, hogy legyőzze a nehézségeket. Tudtam, hogy az imádság segít majd ebben, és jeleket is kaptam, melyek bátorítottak. Egyik éjjel például egy papról álmodtam, aki arra kért, mondjak föl bibliai verseket. Amikor kinyitottam a szemem, csodálkoztam, hogy nincs ott a pap. Gondoltam, talán Isten küldte ezt a jelet, hogy tanuljak meg olyan szentírási sorokat, amelyek segítenek a megmaradásban. Úgyhogy ezt tettem. Nagyon sokat olvastam az evangéliumokat.”

Ászja Bibi a börtönben „az Úr a menedé-kem” szavakra gondolt a legtöbbször, ezek adtak neki bátorságot. Arra a kérdésre pedig, hogy ma mi jelent számára a legnagyobb örömet, így válaszolt: „az, amikor meghajolok Isten nagysága előtt”.

Forrás és fotó: Aleteia.org
Fordította: Verestói Nárcisz

Mit okoz a koronavírus Rómában?

Gedő Ágnes, a Vatikáni Rádió magyar adásának munkatársát és Németh László atyát, az olaszországi magyarok főellkésztését arról kérdeztük, miként próbálják megakadályozni az olasz fővárosban a Covid-19 nevű vírus terjedését.

Gedő Ágnes, két általános iskolás gyermek édesanyját otthon értük el telefonon. Elmondta, hogy március 4-én délután 2 óra körül összeült a kormány, hogy megvitassa a koronavírus okozta helyzetet. Ekkor még nem volt biztos, hogy szerte az országban március 15-éig bezárják az iskolákat, ám végül úgy döntöttek, hogy mindenütt tanítási szünetet rendelnek el: a már fertőzött helyeken a vírus terjedésének megakadályozása, máshol pedig a megelőzés érdekében. A tanároknak annyi idejük maradt csupán,

Gedő Ágnes beszámolt arról is, hogy a koronavírusról a színvonalasabb lapok is olyan cikkeket és képeket közölnek, amelyek azt sugallják, hogy a veszélyt és az intézkedéseket komolyan kell venni. Bár ő maga még nem tapasztalta, de a boltok polcairól időről időre eltűnnek a tartós élelmiszerek. A hiányt eddig minden esetben már másnapra pótolni tudták. Az utca embere lépten-nyomon találkozik a koronavírus terjedésének megakadályozásával kapcsolatos tanácsokat népszerűsítő plakátokkal, illetve a kihelyezett

gok által kért intézkedések betartását lelkiismereti kötelességének érzi a Római Egyházmegye, mert a fertőzések számának emelkedése a teljes egészségügyi rendszer összeomlását jelenthetné.

Mindezek figyelembevételével az egyházmegyében március 15-éig felfüggesztettek minden olyan tevékenységet, ami a vírus terjedését elősegítheti. Így nem tartanak elsőadózásra felkészítő hittanórákat, házassági előkészítőket, zárandoklatokat. A hétközi és a hétvégi szentmiséket ellenben mindenütt megtartják. Az egészségügyi minisztérium javaslatát figyelembe véve azonban arra kell törekedni, hogy a misére látogató hívek megtartsák egymás között az egyméteres távolságot.

hogy összeszedették a gyerekekkel a könyveiket, néhány pedagógus pedig még házi feladatokat is adott. A szülők képviselőn keresztül tartják a kapcsolatot az iskolával. Közülük sokan számítanak arra, hogy a jelenleg március 15-éig elrendelt tanítási szünetet meg fogják hosszabbítani, ezért a távoktatás lehetőségeiről egyeztetnek az iskola vezetésével, mert tartanak attól, hogy a diákok így túl sok tanítási napot veszítenek el majd a tanévből.

A jelenlegi helyzet persze a szülőkre is nagy terhet ró, hiszen fokozottan segíteniük kell a tanulásban a gyerekeket, ami nem könnyű, lévén, hogy a legtöbben dolgoznak. Az is problémát okoz, ha a nagyszülőkre bízák a csemetéket – bár ezt nem is mindenki tudja megtenni –, mert a statisztikák szerint éppen az idősebb korosztály a legveszélyeztetettebb csoport a koronavírus-járvány szempontjából. A legtöbben a már meglévő betegségeik súlyosbodása, szervezetük legyengülése miatt kerülnek különösen nagy veszélybe, és akár bele is halhatnak a vírusfertőzésbe.

A kormány keresi, hogyan lehetne megoldani a gyerekek otthoni felügyeletét. Tervezik, hogy támogatást adnak azoknak a családoknak, amelyek csak úgy tudják összeegyeztetni a munkájukat a gyerekek őrzésével, ha valakit fölvesznek a kiskorúak felügyeletére. A közalkalmazottaknál a kormányrendelet megjelenésével egy időben engedélyezték az otthoni munkavégzést azoknak, akiknél ez nem jelent problémát a feladataik ellátása szempontjából.

kézfertőtlenítő berendezésekkel. Az egy hét- és egy kilencéves gyermeket nevelő anyuka arról is beszámolt, hogy Rómában az utcák teljesen elnéptelenedtek, az autóforgalom is jelentősen visszaesett. Amikor tegnap kocsiba ült, pillanatok alatt sikerült végighajtania egy utcán, ahol gyakran egy órába telik az átjutás. Csúcsidőben olyan érzése volt a városban, mintha kijárási tilalmat rendeltek volna el, a környező üzletekben sem vásárolt senki.

Németh László atya arról számolt be, hogy az ország területén márciusra minden magyar miséjét lemondták, sehova nem utazik. Mint mondta, kedden a Szent Péter-bazilika magyar kápolnájában ugyan mondott misét, de a téren és a templomban észrevehetően kevesebben voltak a szokásosnál. Azt is megemlítette, hogy a Vatikán egymás után mondja le a koronavírus miatt a különböző eseményeket, legutóbb például a posztulátorok gyűlését.

A Római Vikárius március 5-én dokumentumot adott ki a koronavírus terjedésének megakadályozására. Az olasz hatóságok előírásai alapján fogalmaztak meg javaslatokat az egyházi szertartásokkal kapcsolatban. Felhívták a figyelmet arra, hogy a nagyböjti időszakra vonatkozó hagyományokat és előírásokat – az imádságot, a böjtöt és a jócselekedeteket – ebben a helyzetben is gyakorolni tudja minden hívő. Hangsúlyozták, hogy a diakónusok és a papok felelősséggel tartoznak plébániájuk és közösségeik tagjai iránt. A dokumentum úgy fogalmaz, hogy az olasz hatóság

Éppen ezért a híveknek azt javasolják, hogy a nagyobb templomokba járjanak misére. A szentmise békéjébot nyújtani nem lehet, a szenteltvíztartókat ki kellett üríteni, és csak kézbe lehet áldoztatni.

A dokumentum kiemelt figyelmet fordít a legelesettebbekre: az idősekre és a betegeknek, akiknek azt javasolják: ne hagyják el az otthonukat, hogy az életük ne kerüljön még nagyobb veszélybe egy esetleges fertőzés miatt. A rászorulókat a Caritas természetesen nem függeszti fel a munkáját. Továbbra is lesz ételosztás a szegényeknek, azzal a megkötéssel, hogy az ételt helyben nem fogyasztathatják el. Úgy kell csomagolni, hogy bárki elvihesse magával. Változatlanul működnek azok az egyházi központok is, ahol a rászorulókat segítséget kérhetnek. Ezekben az intézményekben tágas, fertőtlenített helyiségekben kell fogadni az odaérkezőket, és lehetőség szerint előre egyeztetni velük időpontot.

Gedő Ágnes a rádió vezetőségétől azt kérte, hogy otthonról végezhesse a munkáját. Röviddel a telefonbeszélgetésünk után erre megkapta az engedélyt. Ekkor derült ki az is, hogy már a Vatikánban is regisztrálták a koronavírus-sal fertőzött első beteget.

Lapzártánkkor érkezett a hír, hogy az Olasz Püspöki Konferencia az olasz kormány intézkedéseit elfogadva március 9-étől április 3-áig felfüggesztette a nyilvános szentmisék bemutatását a koronavírus terjedésének megállításá érdekében.

Bókay László
Fotó: Vatican News

Magis – ifjúsági találkozó a jezsuiták szervezésében

Szorosabb barátság Jézussal

Idén augusztus elején hazánkban, Ausztriában, Romániában és Szlovákiában rendezik meg a Szent Ignác-i lelkiességű ifjúsági találkozót. Ahogy közeledik a rendezvény időpontja, egyre több részlet ismerhető meg a találkozóról kapcsolatban. Március 1-jén elindult a jelentkezés, amely május 15-én zárul.

Januárban az esemény honlapja (magis.jesuits.eu) és a regisztrációs folyamat elindulásáról adtak hírt, februárban közzétették a találkozó ügynevezett experimentumainak listáját, legfrissebb fejleményként pedig március 1-jétől jelentkezni lehet a Magis Europe 2020-ra: „Ha tudsz angolul, 18 és 35 év között vagy, ráérsz augusztus 1-jétől 9-éig, és eltöltenél – egy életre szóló élményt nyújtó – tíz napot hozzá hasonló európai és magyar fiatalokkal, akkor legkésőbb május 15-éig jelezd a részvételi szándékat.”

A találkozó szorosabbra fűzheted a barátságodat Jézussal, jobban megismerheted önmagad, kiléphetsz a komfortzónádból, megismerhetsz más embereket és kultúrákat, rácsodálkozhatsz a teremtet világ szépségére, és elmélyedhetsz a Szent Ignác-i lelkiességben. Végül, de korántsem

utolsósorban, a Magis hatalmas buli – írják.

A találkozó után egy hónappal rendezendő budapesti 52. Nemzetközi Eucharisztia-

kus Kongresszusra való tekintettel a Magis Europe 2020 központi témája az Eucharisztia lesz, a következő mottó jegyében: „Te vagy a kenyér, az élet és a szeretet.”

Forrás és fotó: Jezsuita.hu

Csak néhány szót ismert, az egyik: „Szeretlek”

Tíz különböző sors, tíz hasonló életút. Gyerekként a legtöbben speciális általános iskolába jártak, utána szakiskolában tanultak szövést, fonást vagy kerámiázást. Az iskolapad után viszont egyiküket sem várta munkahely, csak újra a szülői ház. Kiutat a Magyar Máltai Szeretetszolgálat budaörsi otthona jelentett számukra. Szabady Szintia riportját közöljük, amely a segélyszervezet honlapján jelent meg.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat fogyatékossgal élők budaörsi ellátóházában idén is különös izgalom és több hónapos előkészület előzte meg a farsangi időszakot. Ezúttal éttermeset játszottak, a gondozottak átszellemülten vettek részt a szerepjátékban. Tamás mint barista kávé főzött a társainak, Petya szakácsként hot dogot készített.

Az intézmény tíz főt lát el, akik közül a legfiatalabb 18, a legidősebb 53 éves. Többségük már lassan tíz éve állandó tagja a közösségnek. A családias hangulatú ház napsütötte tereiben kézműves alkotásokat láthatunk a falakon, a polcokon. Az otthon amilyen kicsi, olyan sokszínű; bármilyen sérültséggel érkezett fölvesznek. Vannak enyhébb esetek, középsúlyosak és halmozottan sérültek is. Az intézmény vezetője maga is részt vesz a napi feladatok ellátásában. Munkáját egy gondozó és egy gyógypedagógiai asszisztens segíti.

Isti autizmussal él, számára a piktogramos kártyák adják meg a nap keretét, biztonságát. Őt a szóbeli magyarázat csak eltéríti, összezavarja, számára a feliratok a legérthetőbbek. Fontos támaszt jelent neki a sorrend, a rendszer, ezek nélkül nehezen kezelhetővé válik. Már reggel is kikészítik az aznapi útmutató kártyáit: vannak közöttük állandó és változó elemek is. Most a szabadidőkártyánál tart, tizenöt percig játszik a számítógépen. Az időt főzőórával méri, ami ha lejár, csörög. Utána szobabiciklizés következik. Változás esetén kitekint az „elmarad” kártyát. Így a teljes napja viszonylag önállóan telik. Ez a jól kialakított rendszer az ő életében elengedhetetlen.

A ház teljes gondozásra szoruló ellátottja, Kata különös figyelmet igényel. Kerekesszékekkel közlekedik, és csak az egyik kezét tudja használni. Leginkább érzelmi jelenlétre van szüksége. Gyakran masszírozzák, amikor elhaladnak mellett, megerintik, végigsimítják a vállát. Óránként többször kap epilepsziás rohamot, ilyenkor az óvó-védő figyelem a legfontosabb, nehogy megüsse magát. Indo-

kolt esetben gyógyszert is adnak neki, majd lefektetik; a szervezete nagyon kimerül ilyenkor. Most éppen egy szőnyegen tornáztatják, alaposan átmozgatják az izmait. Kata ettől hamar elfárad, a fésülködéshez már nincs türelme, így fonás helyett egyszerű copfot kanyarít a gondozónője.

A középsúlyosak és az enyhén sérültek a legaktívabbak a házban. Látogatásunkkor sorban állnak, mindenki szeretné, ha vele is készülné interjú.

Tamás 52 éves, állapota egy buszbaleset miatt vált súlyosabbá. Művelt ember, választékosan és erősen raccsolva beszél. Nagyon büszke a saktudására. Élénken meséli, hogy már egy filmben is szerepelt. Szereti az állatokat, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesületnek is

tagja. Gyakran szaval a társainak, és németül is beszél. Négy testvérétől gyerekkorában sok mindent tanult, mindenre emlékszik.

Petya 43 éves, középsúlyos értelmi fogyatékos. Ma nagyon elfoglalt, épp egy világoskék csősalát horgol, nagy odaadással. Ez a finom munka gondosságot és nagy kéz-

Az intézmény dolgozói szeretetteljes türelemmel tanítják meg a gondozottaknak a háztartás feladatait, a rendrakást, a kertészkedést. Mindent párban végeznek. Ellenőrzik, alaposan mostak-e kezét, igény szerint segítenek az étkezésben is. Muszáj készenlétben állniuk, mert van, aki segítség nélkül legurulna a lépcsőn vagy összeakadna a lába.

A közös étkezések, a séták, a pihenők mind a napi rutin részét képezik. A délelőtti kézműves alkotások készítésével telik. A nemezeléssel, dekapázstechnikával készített, horgolt, szőtt ajándéktárgyakat nagy szeretettel adják ismerősöknek, családtagoknak. Fontos, hogy értéket teremtsenek, ne csak olyan tárgyakat, amelyek a nap végén a papírkosárban végzik. Ma nincs front, így senki sem nyugtalan. A külső szemlélő annyit lát, hogy hasznos munkát végeznek, a szakember azonban tudja, agyi területeiket is stimulálják közben.

Amióta az intézmény a Farm Szövetség tagja lett, ba-

romfiudvart is fenntart. Eleinte kétpercenként ment valaki tojástartókat, de a napi rutint is megzavarta. Most már táblázatban vezetik, aznap ki a felelős – meséli Bíró Valéria, az otthon vezetője.

A felelősségtudat fejlesztése mellett önismeretet is tanít az a terápiás kutya, amely rendszeres vendége az otthonnak. A gondozottak együtt sétáltatják, játékos feladatokat hajtanak végre Zennel. A kutya nagyon türelmes, a váratlan helyzetekre is fel van készítve. Isti egyszer a farkánál fogva húzta maga után, de az sem hozta ki a sodrából. Zen óvodásokhoz, demens idős emberekhez is jár terápiás foglalkozásra.

Az otthon tagjai heti rendszerességgel közösen énekelnek is, a zeneterápia eszközeit használva az épülésükre. Egy korábbi gondozott, aki már bentlakásos intézménybe került, ma is jó szívvel gondolnak. Az 50 év körüli hölgy egy összetartó családból járt ide éveken át, mindenki kedvelte. Ha zenét hallott, táncra perdült, és úgy tudott örülni az adományba kapott új ruháknak, mint senki más. Súlyos értelmi fogyatékosága miatt csak néhány szót ismert, az egyik ez volt: „Szeretlek.” Ezt ismételte mindenkinél. A sérültek emlékezetében erősen rögzül, ha valami fontos a számukra, így ma is naponta kérdezik, hogy van Rita, ak-

kor is, ha már évek óta nem látták.

Bíró Valériával, az intézmény vezetőjével beszélgetve további részletekre is fény derül. A család és a gondozottak érdekében is nagyon fontos, hogy az ellátóház bizalmi kapcsolatot, jó együttműködést tartson fenn a szülőkkel. „Folyamatosan egyeztetünk a családdal az ellátottak állapotáról, a gyógyszerek beállításáról. Van egy gondozottunk, Niki, 31 éves, nyolc éve jár ide. Őt borzasztóan túlféltették a szülei. Nem engedték velünk buszos kirándulásra, mert úgy gondolták, nem tud fölépni a lépcsőn. Otthon felügyelet nélkül csak a kertbe mehetett ki – meséli Bíró Valéria. – Beszéltünk a szülőkkel, és elkezdtük nagyobb önállóságra tanítani Nikit, elkísértük különféle helyekre. Eljutottunk odaig, hogy ma már egyedül közlekedik, sőt, bevásárolni is ő jár. Legutóbb az anyukája lebetegedett, és Niki ápolta. A sikerektől teljesen kivirult.

A fogyatékoság hátrányai mellett rengeteg előnyt is megélnék a hozzánk járók. Fontos szem előtt tartani, hogy ők nem betegek, csak kevesebb lehetőséget kaptak az élettől. Ezt a táborok, az integrált sportprogramok, az utazások és a kirándulások során nemcsak nekik, de a külvilágnak is szeretnénk megmutatni. Az érzékenyítés-

re nagyon figyelünk. Ma már nem nézik meg őket annyira utazás közben.

Legutóbb a színházban leült az egyik gondozottunk valaki mellé, és elkezdett beszélgetni vele. Az illető megtapasztalhatta, hogy a sérült is ugyanolyan ember. Sokan közülük rendkívül műveltek, okosak, az emberek nem is gondolnák – teszi hozzá Bíró Valéria. – Emellett nagyon ragaszkodók. Azt mondják, napi öt ölelés kell az egészséges élethez. Én ennek a többszörösét kapom itt. Hát van még egy ilyen munkahely?”

Forrás: Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Fotó: Kovács Bence

ISMÉT SZERETETTEL VÁRUNK!

Öregdiák-TALÁLKOZÓ

A Boldogasszony Iskolánővérek egykori tanítványainak, munkatársainak

PROGRAM:

- délelőtti osztálytalálkozók
- retro tanórák a nővérekkel
- „Egy egyházi gimnázium hétköznapjai a kommunizmusban” – Dr. Bögre Zsuzsanna előadása
- nosztalgia-tánciskola Rózsi néni és István bácsival
- nosztalgiaséták
- kerti vacsora
- esti szentmise hivatásokért

Részletek és jelentkezés honlapunkon: www.iskolanoverek.hu vagy postán: Boldogasszony Iskolánővérek 1092 Budapest, Knézich u. 3-13. Jelentkezési határidő: **március 31.**

2020. április 18.
szombat 9:00-22:00
Patrona Hungariae
Katolikus Iskolaközpont
1092 Budapest, Knézich utca 3-13.

Fotó: Merényi Zita (Magyar Kurír)

Szükségünk van-e a böjtölésre, vagy már idejétmúlt szokás? Vannak-e jobb és kevésbé jó formái? Akkor hatásos, ha szenvedünk tőle, vagy inkább váltsuk át jó cselekedetekre? Mi az értelme? Bűnbánatból vagy ellenkezőleg: a bűneinkkel való szembe-sülés érdekében gyakoroljuk? Bellovics Gábor új szemléletmódot javasol.

A böjt minden vallásban a lelki elmélyülés fontos módja, ezért úgy tűnik, mintha legalább az iránta való vágy az emberi szívébe lenne írva. Mára mégis erősen megkopott az ázsiója és a rá vonatkozó tudásunk is: sem nem értjük, mire jó, sem nem vágyunk rá különösebben. Idejét múlt volt? Vagy az emberek változtak ekkorát?

– Nem tetszik, hogy a böjtről újabban egyre többször mint módszerről kérdeznak. A módszerből indulnak ki, mintha az lenne a fontos, sőt szent. Mintha a leglényegesebb kérdés az volna, hogyan böjtöljünk jól. Ez azt sugallja, hogy csak a megfelelő forma megválasztása a kérdés. Ezért én most visszakérdezek: mi a cél? Mire vágyom az életemmel kapcsolatban? Ezt kellene tisztáznia mindenkinek. Ha sikerült, akkor már azt is könnyebb lesz kitalálni, hogyan böjtöljünk, mert tudni fogjuk, mi segít vagy hátráltat a célunk elérésében.

A II. vatikáni zsinat óta tudjuk, hogy nem a böjt különböző módjai az érdekesek, és még csak nem is az, hogy alávetjük-e magunkat valamilyen étkezési korlátozásnak. Hanem az önmagunkkal, másokkal és Istennel való kapcsolat az, ami számít, és minden jónak tekinthető, ami e téren segít bennünket. Hogy személy szerint kinek mi se-

Az öncélú böjtnek nincs értelme

Beszélgetés Bellovics Gábor jezsuita szerzetessel

gít, azt pedig csak ő tudhatja.

Jó, jó, de mégiscsak egy közösség tagjai vagyunk, és nem magánböjtöt folytatunk, hanem bizonyos előírások szerint böjtölünk, egy hagyományba kapcsolódunk be.

– És mit szab meg a közösségünk? Hogy nagyböjt péntekjein ne együnk húst, hamvazószerdán és nagy-pénteken pedig ezen felül csak háromszor étkezzünk és egyszer lakjunk jól. En ezt természetesen be is tartom, de vajon önmagában egy előírás betartása közelebb visz-e Jézus halálának és feltámadásának titkához, amiről valójában a nagyböjt szól? Segít-e átélni, hogy Jézus megmossa a lábamat és megment a haláltól?

Vannak böjtje alkalmasabb és kevésbé alkalmas emberek?

– A böjt se nem teljesítménytúra, se nem wellness-program. Ha azért csinálom, hogy utána megveregethesem a vállamat, tévúton járok. És egész más a jelentése, ha az egészségem megőrzése érdekében vállalom. Az igazi értelme az lenne, hogy csökkentsem azon dolgok használatát, amikről úgy gondolom, hogy nem vagyok képes nélkülem élni. És közben tisztáznom kellene magamban, miért is annyira fontosak ezek számomra, miért annyira nehéz lemondanom róluk. A böjt ah-

hoz kell, hogy a komfortzónánkból kimozdítson, növekedni segítsen, ráébresszen bennünket az elkényelmese-dettségenkre.

Mi a böjthöz való helyes lelki hozzáállás? Milyen gondolatokat, érzelmet erősítsünk magunkban böjt idején?

– A böjtnek mindig párban kellene járnia az imával. Teszek valamit, aztán reflektálok rá, megvizsgálom, hogy mit vált ki belőlem, hogy milyen vágyaim, félelmeim vannak. És ezáltal közelebbi kapcsolatba kerülök magammal, a többiekkel, Istennel. Az alapítónk, Loyolai Szent Ignác által bevezetett examen, azaz vizs-zatekintés elsősorban nem praktikus gyakorlat, a nap tör-

ténéseinek számbavétele, hanem inkább a belső történe-sekre kérdez rá. Azzal kell szembenéznem általa, mi dühíthet, mi volt számomra kényelmetlen, mire vágytam, milyen hiányaim voltak. És az is fontos benne, hogy nem egyszeri, hanem napról napra elvégzendő gyakorlat, amely egy folyamatba illeszkedik.

A böjt nem akaraterő-próba, hanem egyfajta lelkigyakorlat, amely kivon a hétköznapokból és csendet teremt bennünk.

A böjtnek szenvedéssel kell járnia, ez elengedhetetlenül szükséges a hatékonyságához?

– A keresztény bűnbánat-tartás együtt jár a diszkomfort-érzés vállalásával. Hiszen a

kereszt misztériumának megünneplésére készülünk vele. Amikor arra keressük a választ, miért van szenvedés és halál, el kell hagynunk a komfortzónánkat. A böjtnek, ha öncélú, nincs értelme, és az sem helyes, ha csupán bizonyos előírások betartásának tekintem, amelyet „le kell tudnom”. A böjt értelmét a formák mögött nekem kell megtalálnom ahhoz, hogy lelki előrejutás legyen a gyümölcse. Rossz beidegződésnek gondolom, hogy sokan rutinszerűen meggyón-ják, ha pénteken húst ettek. Jobb lenne, ha inkább a kapcsolataikra koncentrálnának, például arra, hogy kit bántottak meg. Ne azért legyen lelkiismeret-furdalásom, mert „figyelmetlenül imádkoztam”, ne higgyem, hogy mindig körülöttem forog a világ, hanem lépjek be Jézus világába, a szeretet dimenziójába, hogy végre igazán megértsem, mit tesz értem húsvétkor.

A bűneinkkel és a bűnösségünkkel milyen kapcsolatban van a böjt? Vezeklünk vele? Vagy azért csináljuk, hogy bűnös voltunkat tudatosítsuk? Arra kellene törekednünk, hogy nagyböjtben minél erősebbé váljon a bűntudatunk, és ebből következően egyre jobban vágyjunk a bűnbocsánatra?

– A bűntudatunk fokozatásával csak nyomorítjuk magunkat és másokat. Nem bűntudatra, hanem bűnbánatra

van szükségünk. Nem ahhoz kell a böjt, hogy minél bűnösebbnek érezzük magunkat, hanem hogy ráébredjünk emberi létezésünk és világunk sebzettségére. Arra, amit át-eredő bűnnek neveznek: hogy tennénk a jót, de nem sikerül, és ez nem az akaraterőnkön múlik. Sebeket kapunk, rossz példákat látunk, hiteltelen emberekkel találkozunk – sokszor még olyanok esetében is, akiknek Istenhez kellene vezetniük bennünket. Ezek mind elbizonytalanító tényezők. Gyengítik bennünk az Isten iránti szeretetet, és sebzett lényekként mások megsebzói-vé tesznek bennünket. Én is része vagyok a sebeket osztó és kapó világnak, ezért szükségem van a gyógyulásra, hogy egyre kevésbé sebezzen meg másokat.

A böjt válasz a bűnre, vagy sokféle egyéb értelmét is föl lehet fedezni?

– Én sem mindig értem, miért foglalkozunk annyit a bűnnel és következményeivel. Miért nem inkább a szeretettel és annak a következményeivel? Hiszen csak a szeretet fényében fogom meglátni a bűneimet úgy, hogy nem ijedek meg tőlük. Ne úgy lássuk magunkat, hogy mennyire rossz emberek vagyunk, hanem inkább azon örvendezzünk, hogy Isten mennyire szeret bennünket. Ha valakiről tudom, hogy odaadóan szeret, és még az életét is odaadná értem, tudva és akarva biztosan nem fogom megrugdosni. Gyónni az Isten iránti szeretetből is el lehet menni, nem csak azért, mert a bűneink elborzasztanak. Nézőpont kérdése, ám a valóság ugyanaz. Mondhatom valakinek azt, hogy „nézz a tükörbe”, de azt is, hogy „tekints az Istenre, aki húsvétkor meghal és feltámad érted. És téged a saját ké-pére alkotott.”

Kiss Péter
Fotó: Merényi Zita

Főpásztori primícia Kézdivásárhelyen

Szülővárosában mutatott be szentmisét Kovács Gergely gyulafehérvári érsek

Kézdivásárhelyről és környékéről, valamint Sepsiszentgyörgyről és Brassóból is érkeztek zárandokok Kézdivásárhelyre március 1-jén, hogy a kantai Szentháromság-templomban köszöntsék Kézdivásárhely szülöttjét, Kovács Gergely gyulafehérvári érseket.

A koncelebrált érseki szentmise elején Vargha Béla kézdi-orbai kerületi főesperes, plébános köszöntötte az új főpásztort. Úgy fogalmazott, nagy öröm és kitüntetés számukra, hogy püspökké szentelése és érseki beiktatása után Kovács Gergely első útja a szülővárosába vezetett, abba a templomba, ahol huszonhét évvel ezelőtt a papság szentségében részesült, és ahol két évvel ezelőtt az ezüstmiséjét tartotta.

„Egy héttel ezelőtt nagyszabású ünnepségen vettünk részt Gyulafehérváron, a püspökszentelésen – mondta Vargha Béla. Hozzátette: – A mai szentmisét úgy is nevezhetnénk, hogy püspöki, érseki primícia, ha van egyáltalán ilyen kifejezés.

Kérjük érsek atyánkat, hogy buzdítson, bátorítson, erősítsen meg minket. Imádkozzék népünkért, a kézdivásárhelyi hívekért, egész Háromszék hívó közösségéért, hogy a hit meg ne fogyatkozzon a lelkekben.”

Az ünnepi szentmisét Kovács Gergely gyulafehérvári érsekkel Dávid György, a sepsiszentgyörgyi Krisztus Király-templom plébánosa és Oláh Zoltán teológiai tanár mutatta be, a környékbeli papság részvételével.

Homíliájában a főpásztor a nagyböjti időszak helyes értelmezéséről szólt, hangsúlyozva, hogy a hamvazószerdával kezdődő időszaknak nem a böjt, nem az alamizsnálkodás a fő célja, hanem a kereszténység legnagyobb ünnepére, a húsvétra való felkészülés. Példaként állította a hívek elé Jézus megkísértését, és figyelmeztetett arra, hogy a böjtnek, a lemondásnak csak akkor van értelme, ha általa jobba válunk.

A szentmise végén Kovács Gergely érsek rövid beszédet tartott. A következőket mondta:

„Szándékom az volt: hazajönni oda, ahonnan indultam. És egyszerűen tenni ezt, úgymond feltűnés nélkül.

De rá kellett jönnöm, hogy ez már nem lehetséges. Főlemelő és szép, amikor nem lehet csendben, elvontan hálát adni, ünnepelni. Nehéz lesz, amikor az ember botlik, s akkor is a helyén kell lennie. Az Úr Jézus példáját fogom felhozni: virágvasárnap palmaágakat lengettek, hozsannát zengtek, majd jött a húsvét vasárnap. Nekem most virágvasárna-

pom van. Arra kérem a híveket, hogy akkor is imádkozzanak majd, amikor a húsvét jön.

Megpróbáltam a köszönőszavakat írásban megfogalmazni, hogy könnyebb legyen, de rájöttem: nem fog menni. Elmúlt közel ötvenkét évem, ami Kézdivásárhelyhez (is) kötött, s bizony nem tudnám megköszönni mindenkinek mindazt, amiért köszönettel tartozom. Ezért most egyszerűen ezt mondom: köszönök szépen mindent.”

„Mindig úgy szeretnék hazajönni, mint az a Gerike, Geri, az ember, aki mindig is voltam – fogalmazott Kovács Gergely. – Nagyon szeretném, hogy elsősorban az embert lássák bennem, és hogy én is úgy viselkedjem, úgy éljek, hogy az embert láttassam, utána a keresztényt, és utána a püspököt, az érseket.

A keresztéről, ami a vállamon van, még én sem mondhatom el, hogy érzem a teljes súlyát. De egészen biztos, hogy ez a kis kereszt, amit önkéntől kaptam, arra fog emlékeztetni, hogy nem egyedül kell vinnem a keresztet. A szenteléskor nem tudtam ezt viselni, de most ragaszkodtam hozzá, hogy az önkéntől kapott keresztet viseljem, és azzal a kehellyel és paténával mutassam be a szentmisét, amelyet a kerület papságától kaptam. Kérem, imádkozzunk egy-

másért! Járjunk együtt az úton, ahogy Ferenc pápa is kéri tőlünk: együtt, közösen. Kis ajándékot, mindössze az emlékképet hoztam, fogadják szeretettel.”

A hívek nevében Fekete Miklós nyugalmazott zenetanár, a férfiak rózsafüzércsoportjának vezetője, a Kézdiszéki Székely Tanács elnöke köszöntötte a főpásztort. „A Szentírásból tudjuk, hogy »mindennek rendelt ideje van«. Most nem a gratulációnak, hanem az imádságnak, a segítségnek jött el az ideje, mikor is a gondviselő Isten segítségét kértük

ebben a liturgiában (...). Álljon itt bátorításul Kodály Zoltán biztatása: »Ne félj a kereszttől, mert az, akárcsak a zenében, mindig felemel!« – mondta Fekete Miklós, majd Ferenc pápa Csíksomlyón elhangzott szavaira utalt: »merjünk kockáztatni, ahogyan Mária is mert az angyali üzenet által kockáztatni, és így az üdv történet részesévé, szereplőjévé vált. Járjunk együtt az úton (...), tanuljunk meg összevarni a jövő szálait!«

Forrás: Romkat.ro
Fotó: Bartos Lóránt

A NEK nagy magyar cserkészmozdulás lesz

Az idén ősszel rendezendő Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson (NEK) szép számmal vesznek majd részt a hazai és a határon túli cserkészszövetségek tagjai is. Tóth Mártonnal, a cserkészönkéntesek kommunikációs vezetőjével beszélgettünk.

Önkéntesként lesznek jelen a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszuson. Úgy vettem észre, hogy ez a típusú szerepvállalás az Önök számára inkább életforma, mint egyszeri alkalom.

– A cserkészek számára kiemelt érték az önkéntes munka. A mozgalmi tevékenységünk alapja is ez, hiszen minden vezető önkéntesen szolgál. A szolgálat mint evangéliumi érték szintén alappillére a munkánknak. A mozgalom önkéntes működése világszinten azt jelenti, hogy adott egy, 63 millió aktív tagot számláló szervezet, amelynek van elnöke és világbizottsága. A testület tagjai rendszeresen üléseznek, dolgoznak, és mindezt munka mellett teszik. A kerületek élén elnökségek, a csapatok élén csapatparancsnokok, a rajok élén rajparancsnokok, az őrsök élén őrsvezetők állnak, akik valamennyien teljesen önkéntesen végzik a feladataikat. Számunkra élmény, amikor közösen dolgozunk,

amikor segíthetünk másoknak. Nagyon gyakran úgy érezzük, mi többet kapunk ezzel, mint amennyit beleteszünk.

A cserkészek kongresszusi regisztrációjának első szakasza már lezárult. Lesz még alkalom a jelentkezésre?

– Másfél hónap alatt eddig több mint háromezrőzzen jelentkeztek, aminek nagyon örülünk. Ugyanakkor biztos, hogy nagyon sok helyre nem jutott még el a NEK-en való részvétel lehetőségének a híre, hiszen a felhívásunk a világ minden táján élő, több mint 16 ezer magyar cserkészhez szól. Kárpát-medence-szerre már sokan jelentkeztek eddig is. Közel százan regisztráltak a határon túlról, Erdélyből, a Vajdaságból, Kárpátaljáról, Felvidékről. Külön szépsége ennek a találkozásnak, hogy egy kicsit nemzetegyesítő, összmagyar program is lesz.

Van tapasztalatuk egy ekkora csapat megszervezésében?

– Az 1938-as eucharisztikus világgongresszusról is van a szervezetnek tapasztalata. Azóta sokat változott a világ, a cserkészek felkészültsége viszont keveset. Azok a szabályok, mechanizmusok, amiket minden cserkész ismer és álmából felkeltve is tud, itt is működni fognak.

1938-ban ötezer cserkész volt jelen a budapesti kongresszuson. Milyen célokat tűztek maguk elé az idei világeseményen való részvétel tekintetében?

– Számunkra nem a létszám a siker elsődleges fokmérője, de persze ez is fontos. A két világháború között óriási ifjúsági mozgalomnak számított a cserkészlet, az ország minden táján jelen volt. Sok helyen hiánypótló szerepet töltött be az ifjúságnevelésben. Amikor 1989-ben újraindulhatott a cserkészlet, egy, a szocializmus évtizedeinek minden sebért magán viselő országban kezdtük el a munkát, és ez némi képp kihat a mára is. Napjainkban jóval nehezebb vallásos szervezatként működni, mint

annak idején. Ugyanakkor örömteli, hogy a növekedés folyamatos. A legfrissebb adatok szerint Magyarország területén idén átléptük a 13 ezer fős létszámot, más országokban pedig összesen több mint háromezzen cserkészkednek. A szórványban sok helyen ez a magyarság megmaradásának egyik záloga. A lehetőségeink ma korlátozottabbak, mint 1938-ban voltak, de a NEK a Magyar Cserkészszövetség központi ügye. Az elnökségünk, a határon túli szövetségekkel együtt, egységesen melléállt. Ehhez még hozzáteszem, hogy jelenleg egy református lelkes az országos elnökünk. Mindent egybevetve a NEK nemcsak a Magyar Katolikus Egyház, hanem egyúttal a magyar cserkészlet legnagyobb eseménye is lesz az idei évben. Minden cserkészt arra bátorítunk, hogy jöjjön el, még akkor is, ha nem tud önkéntesnek jelentkezni.

Rendkívül fontos Önöknél az ökumené.

– A cserkészlet jellemzően vallásos, önkéntes, politikamentes ifjúsági nevelőmozgalom. Az erkölcsi alap, amire

építkezik, keresztény szellemiségű. Éppen ezért képes a mozgalom szerre a világon akár más vallású embereket is befogadni. Meggyőződés, hogy csak a krisztusi gondolatok mentén tudjuk megélni a testvériségünket még a más vallású cserkésztestvéreinkkel is. Ugyanakkor fontos hozzátenni, hogy Magyarországon a kezdetek kezdetétől figyelték a különböző felekezetek igényeire. Mivel a katolikusok mellett jelentős létszámúak a protestáns felekezetek is, ezért nem vonták egybe a csapatokat, hanem többnyire homogen református, evangélikus, illetve katolikus csapatok jöt-

tek létre. A háború előtt volt zsidó cserkészcsapat, most pedig adventista és metodista csapattal büszkélkedhetünk. Csapatonként alapvetően egységes a felekezet, hogy a fiatalok jobban meg tudják élni a hitüket, de minden cserkészcsapatban nagyon szívesen fogadunk más felekezetűeket is. Egyébként pedig nagyon sok a közös programunk. De ezeken is igyekszünk nem összemoszni a dolgokat, van külön mise, külön istentisztelet. Ám tudjuk, sokkal több dolog köt össze minket, mint amennyi szétválaszt.

(X)
Fotó: Bodnár Patrícia

Mint a lélegzet, úgy legyen a szívünkben Isten

Jézus-ima-konferencia (II. rész)

Harmadik alkalommal tartottak konferenciát Budapesten, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán a Jézus-ima gyakorlatára iránt érdeklődő világiak, szerzetesek és papok, ortodoxok, protestánsok, görög- és római katolikusok részvételével. A február 22-én megrendezett eseményről készült összefoglalónk folytatását közöljük.

Az imádság egy nagyon fontos formájáról beszélünk, amit az Egyház nagyon régről hagyott ránk – mondta A Jézus-ima biblikus ima című előadásában Khalil Youssef, a Magyarországi Kopt Ortodox Egyház plébánosa. – A szív-imának vagy nyíl-imának is nevezett Jézus-imát sok ortodox és nem ortodox keresztény mondja, hogy segítse értelmüket és szívüket Isten felé irányítani. Két formája van: „Uram, Jézus Krisztus, könyörülj rajtam”; „Uram, Jézus Krisztus, Isten Fia, könyörülj rajtam, bűnösön!”

Szent Pál a Tesszalonikaiaknak írt levelében (Tessz 5,16–18) mond valamit, amit nehezen értünk: „Mindig örvendjete, szüntelenül imádkozzate, és mindenért adjatek hálát, mert ez Isten akarata Jézus Krisztusban értetek.” Örvendeni és hálát adni – ez világos, érthető. Pál azt akarja, hogy értelmünk és szívünk mindig ebben a két állapotban legyen. De hogyan imádkozhat valaki szüntelenül?

Az első egyiptomi szerzetesek (IV–V. század) folyamatosan egységben akartak lenni Istennel, komolyan vették Pál buzdítását. Ezek a sivatagi közösségek, férfiak és nők, akik aszketikus életüket ajánlották Istennek, ők vetették el a Jézus-ima első magvait.

A Jézus-ima kialakulását a Szentírás két ismert szakasza inspirálta: Lukács evangéliumában, a vámos és a farizeus parabolájában a farizeus elítélte testvérét és felmagasztalta magát. Ám „A vámos megállt hátul, a szemeit sem akarta az égbe emelni.

Mellét verve ezt mondta: Istenem, könyörülj rajtam, bűnösön.” (Lk 18,13) A vámos alázatos imáját őrizte meg az Egyház a folyamatos szív-ima formulájaként. A Máté-evangéliumban (Mt 9,27–30), a két vak meggyógyításának történetében pedig azt olvassuk, hangos szóval kiáltottak az Úrhoz irgalomért: „Dávid fia, könyörülj rajtunk!”

Teológus Szent Gergely (Nazianzoszi Szent Gergely) tanítása szerint „Sokkal fontosabb, hogy Istenre emlékezzünk, mint az, hogy levegőt vegyünk: valóban, akár azt is mondhatjuk, hogy nem tehetünk semmi mást ezen kívül.” Egyházunk így hagyta ránk ezt az imádságot, ami rövid, mégis nagyon erős. Hogy mint a lélegzet, úgy legyen az értelmünkben és a szívünkben Isten – mondta Youssef atya.

A Jézus-ima az Úr szóval kezdődik: azzal a megszólítással, amit csak Krisztusnak, Istenünknek mondunk, más személynek nem. A hódolat, a hit megvallása ez. Miután Úrnak vallottuk, néven nevezzük: Jézus. Ezt a nevet Isten nyilatkoztatta ki Gábiel arkangyal által Szűz Máriának: „Jézusnak nevezd el.” Az Őszö-vetségben az emberek félelemmel teltek el, nem merték kimondani Isten nevét. Nekünk, Isten kegyelméből, van bátorságunk néven nevezni őt, és bensőséges viszonyba kerülni vele. S ahogy néven nevezzük, emlékezzünk arra, hogy ki ő: a Krisztus. Krisztus azt jelenti: a felkent, a megszentelt. Amikor Krisztusnak hívjuk, megvalljuk, hogy ő az Úr. Ő valóban Isten Fia. Megvalljuk, hogy ki Jézus Krisztus az Atyához viszonyítva. Ez az ima a Háromsághoz szóló ima.

Majd azt mondjuk: „Könyörülj rajtam”. A vakok keresték a könyö-

ületet, „Dávid fia, könyörülj rajtunk!”, és megtalálták. „Könyörülj” – ez nem pusztán kérés, hanem elismerése annak, hogy kinek gondoljuk az Urat. Együttérző, szerető és könyörületes; hozzá fordulunk. És bár tudjuk, hogy ő mindenkiel könyörületes, mégis azt kérjük, könyörüljön rajtam. Ez teszi személyessé az imát, megmutatja, hogy bensőséges viszonyban vagyunk Megváltónkkal. Megvallom azt is, ki vagyok: „egy bűnös”. Így lesz őszinte vallomássá.

Valóban hihetetlen, mennyi szépséget, mélységet és erőt találhatunk ebben a nyolcszavas mondatban: „Uram, Jézus Krisztus, Isten Fia, könyörülj rajtam, bűnösön.” Így adta nekünk az Egyház ezt az imát, hogy az Úr neve folytonosan a szánkon legyen, hogy hívjuk őt, hogy emlékezzünk rá, hogy egyesüljünk vele – fogalmazott Khalil Youssef.

*

Kocsis Fülöp érsek-metropolita a Jézus-imával kapcsolatos saját „rossz példáját” osztotta meg a jelenlévőkkel az előadása elején: sokat olvasott arról, hogy a Jézus-ima, ha kellőképpen gyakorlott benne az ember, magától is megy, a szív önkéntelenül mondja. Az értelem munkája nem is kell hozzá, egyszerűen hozzászokik

az ember, hogy él benne az ima, és bármit tesz, közben is mondja, „mondódik benne”. Éveket szánt arra, hogy begyakorolja, hogy magától menjen a lelkében, és miközben másval foglalkozik, akkor is tudja mondani a Jézus-imát. Ám csak az Emmanuel Latteur bencés szerzetes figyelmeztette arra, hogy ez sehova sem vezet.

Sokszor, miközben a cselekedetekre figyeltünk, az imádság csak mellékvágányként van jelen, hogy azon keresztül megfelelő lelki municiót kapjunk a kitűzött cselekedethez – mondta Kocsis Fülöp. – A keleti atyák nem ezt tanítják. Az ima nem kísérőjelensége a cselekedeteknek, hanem a forrása. Az imádság nem azért fontos, hogy segítse az életet, hanem azért élek, hogy az imádságban egyre közelebb jussak Istenhez. A Jézus-ima önként áradó folyama sem begyakorlás eredménye, hanem Isten ajándéka. Lényege nem az, hogy folyamatosan tudjam mondani. A Jézus-ima gyümölcse a tét, nem a mechanizmusa. Amit a Jézus-ima nyújt, arra kell törekednem, nem a folyamat elsajátítására és tökéletesítésére. Gyümölcse a szív imádsága, a szív állapota.

Hogyan figyeljünk az Úrra? Nem egyszerű válaszolni, pedig valójában ez a kérdés, erről szól ez a konferencia is. Hol a helye a Jézus-imának a liturgiában? Ugyanott, ahol minden imádságnak: a szívben. A Jézus-ima bekapcsol a szentháromságos szeretetközösségbe. Nincs más név, amelyben üdvözülhetünk. A liturgiában fölhangozó név ugyanaz, mint a Jézus-imában oly sokszor kimondott név. Erre a névre hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban! A kopt liturgi-

ában egy hosszú kánon épül Jézus nevére; különböző jelzőkkel illetve éneklük el újra és újra Jézus nevét. Nem véletlen, hogy éppen a szerzetesség és a Jézus-ima kialakulásának szülőföldjén élő liturgiában ilyen hangsúlyos ez.

A Jézus-ima lényege, hogy egyre inkább úgy tudjunk imádkozni, mint Jézus. Neki elég volt a lét, a jelenlét, az együttlét. Az Atyát csöndben, emberi szavak nélkül imádtta. Ezt ízleljük meg a Jézus-imán keresztül. A jelenlét imája a jelenlétet hozza, és én az odaadományt tudom hozzátenni, hogy minél teljesebben alakítson át.

*

A konferencia kerekasztal-beszélgetései során az előadók a hallgatóság kérdéseire igyekeztek választ adni. A görögországi Nagy Szent Arszeniosz-monostorból érkezett Damianosz atya többek között kifejtette: az ember megteszi az első lépést az imádságban, de mindig Isten az, aki válaszol erre a lépésre, és ő az, aki látja, mikor van az ember megfelelő állapotban, készen arra, hogy a lélek és az értelem erői egyesüljenek, és valóban bensővé válják az ima. Ötvös Csaba József ortodox pap egy evangéliumi történetre utalt: Zakeus felmászik a fára, hogy lássa a közelebbi Jézust, és azt írja az evangélista, hogy Jézusnak arra kellett mennie. „Valahogy így történik meg a találkozás: mi imádkozunk, mert tudjuk, hogy arra jár, és aztán meglátjuk, mert neki arra kell mennie.” Baán Izsák OSB hangsúlyozta: ez a fajta imádság minden hagyományban megkíván egy mestert, egy vezetőt. Maga az imádság leegyszerűsödésünk útja, szeretetteljes odafordulás Istenhez, amiben a technikák segíthetnek, de könnyen félrevihetnek, minthogy nagyon könnyen azonosítjuk Istent valamivel, ami nem ő.

Gátas Judit
Fotó: Sapientia

HÍREK KÉPEKBEN

• Az Üldözött Keresztények Megsegítéséért és a Hungary Helps Program Megvalósításáért Felelős Államtitkárság Naphegy téri épületében kápolnát alakítottak ki, amelyet március 7-én Erdő Péter bíboros, prímás áldott meg.

• A Katonai Emlékpark Pákozdi alapításának tizedik évfordulója alkalmából március 7-én ünnepséget tartottak a Fejér megyei településen. Az eseményen honvédelmi elismeréssel köszönték meg a nemzeti emlékhely támogatói – köztük Spányi Antal megyéspüspök – munkáját.

A baráti összefogás csodát tett

Vannak még csodák – ez a talán patetikus, de a szavak szintjén kifejezhetetlen érzés lett úrrá rajtam, amikor visszatekintek az alább leírt történetre. Sokszor azt gondoljuk, a világ és az emberek rosszak, pedig a történetek is rávilágítanak a mindannyiunkban ott rejlő jóra.

Sokan ismerjük és szeretjük Merényi Zita kolléganőnket. A kedves olvasó leginkább a képei révén. Azt gondolom, egyetértünk abban, hogy a fotózás Zitának nem a munkája, nem is a hivatása, hanem az élete. Ennek kifejezőeszköze a fényképezőgépe. Ez tűnt el február 22-én. Ahogy Zita mondja, ez nem egy egyszerű gép volt, hiszen ami munkája,

tűnt kamerájának pótlására szánt összeget, ezért az eredetileg húsvétig tervezett gyűjtést leállítottuk. Sőt, a megcélzott egymillió forintnál közel 300 ezerrel több érkezett, így a Szent Egyed közösséget is sikerül támogatni.

De ami a legfontosabb: ez idő alatt a szeretet olyan fokú megnyilvánulásainak lehetünk tanúi, hogy minduntalan

Köszönöm Nektek!«

*

Zita telefonon még annyit mesélt el: hazafelé tartva „a villamosmegállóban leszólított egy lány, látszólag megörült nekem... Szia Zita, bocs, hogy ismeretlenül leszólítalak... láttalak Facebookon, meg láttalak már fotózni is... hihetetlen, hogy így összefognak érted... annyira jó... és elkezdett könnyezni.”

Elnézve a gyűjtés PayPal-os felületét, az adakozók számát, a sok ismert, a sok barát, ismerős és a számtalan anonim adományozót, azt a sok szere-

szolgálata során eddig elkísérte, annak „lelke van”.

Szembesülve azzal, hogy a közeljövőben nem lesz Zitának anyagi lehetősége önállóan egy hasonló, professzionális, milliós értékű fényképezőgép pótlására, Szilárd barátunk, a jezsuiták kommunikációs irodájának vezetője, felkarolva mindannyiunk szándékát, lépett. Online gyűjtést kezdeményezett a közösségi média felületén.

És megtörtént a csoda: kevesebb mint 24 óra alatt összegyűlt 1 297 725 forint.

Most átadom a szót a kezdeményezőnek. Bejegyzésében a következőt írta: „Elképesztő, amit az elmúlt 24 órában műveltetek. Nem kellett egy nap sem, és 223 támogató összeadta a Merényi Zita el-

megállapítottuk, már emiatt megérte. És most adjuk át a szót Zitának: »Nincsenek szavaim. De most tényleg! Gyöngeségeimmel dicsekszem... Bármit írok, kevésnek érzem. Annyit kaptam, és most nem is az összegre gondolok. ...hanem, hogy itt voltatok, hogy összefogtatok, hogy egy ember feltételezett gonoszságát kiváltotta ennyi pici jószág. Szilárd húsvétig tervezte a gyűjtést, ehhez képest 24 óra alatt összegyűlt a gép ára, sőt még több is. Álmomban nem gondoltam volna. Hogyan tudnék egy ilyet meghálálni?«

Az üzenetek, amiket írtatok, nem győztem leprinscreenelni őket, szükségem van rájuk. A kedvencem pedig egy 450 Ft-os utalás egy kislítól. Mennyi erő van ebben...

Kuzmányi István
Fotó: Farbak Tamás

Régészeti leletek kerültek elő a türjei templomban

Régészeti leletek kerültek elő a Zala megyei Türjén, az Árpád-kori templom felújítását megelőző régészeti ásatások során. A szakemberek többek között egy középkori sírkamrát fedeztek föl, ahol nők, papok és egy gyerek földi maradványai feküdtek.

A Csornai Premontrei Prépostsághoz tartozó türjei Gyümölcsoltó Boldogasszony-plébániatemplomban február 28-án tartott régészeti bemutatón Orha Zoltán, a Göcseji Múzeum régésze elmondta: az Árpád-kori templom középkori padlószintjének feltárása során került elő a váratlan sírlelet. Nem volt írásos említés

Orha Zoltán hozzátette, hogy a XIII. századi premontrei templom nagyjából a jáki templommal azonos időben épülhetett, de annál épebb állapotban maradt fenn, és sokkal inkább jellemzi a kor építészeti stílusa, annak ellenére is, hogy a XVIII. században barokk stílusban bővítették és díszítették.

A közelgő rekonstrukció előtt sikerült rábukkanni a templomtoronyba vezető lépcső egykori belső ajtajára, valamint a pillérek hol másfél, hol csaknem három méteres mélységbe nyúló bazaltalapjaira. A török korban erődítményként is szolgáló templomban vélhetően helyben öntött, de soha ki nem lőtt puskaöngolyókat, illetve több középkori pénzérmét

arról, hogy a templom főhajójának közepén, a padozat alatt egy boltíves sírkamra található, ahol a XVIII. század közepéről származó koporsók fekszenek.

A 2018 óta tartó régészeti feltárás során bukkantak rá az üregre, ahol három előkelő hölgy, két papi személy és egy kisebb koporsóban egy gyerek földi maradványai voltak. Szokatlan módon a csontok nagyobb részt elporladtak, de a fa és a textil viszonylag épen maradt.

A koporsó felirata alapján sikerült azonosítani az egyik férfit, az 1757-ben elhunyt *Nolbeck Rafael* prépostot. A másik férfi szintén papi személy lehetett. A papi sírokból stóla-, bőrkésztyű- és lábbelimaradványok kerültek elő. A három előkelő hölgy koporsójában viszonylag jó állapotban maradtak meg rózsafüzérek, illetve előkerült egy selyemkendő is – mondta a régész.

is találtak. Jelentősebb mennyiségű bronzolvadékok is előkerült, ami egy tűzvész nyomán lezuhant és megolvadt harang maradványa lehet.

A Csornai Premontrei Apátság közleménye szerint a türjei Árpád-kori templom és a szomszédos majorság épületének műemléki helyreállítása és turisztikai célú fejlesztése 3,17 milliárd forint vissza nem térítendő kormányzati támogatással zajlik.

A régészeti kutatások lezárultak, március 2-án a kivitelezők megkezdték a templom alapozását és szigetelését, azután pedig a gépészeti és elektromos hálózatot építik ki. Májustól két nyáron keresztül a festő-restaurátorok elvégzik majd a rossz állapotban levő freskók helyreállítását.

Az átadás és a templom szentelése 2021 szeptemberében várható.

Forrás és fotó: MTI

Imádkozz és játssz!

Elkezdődött az egyházi labdarúgó-világbajnokság

Március 7-én elkezdődött a 14. futballkupa, amelyen seminaristák és papok vesznek részt a világ minden részéről, 16 csapatban versengve. A döntő előtti napokban Ferenc pápa idén is megáldja majd a bajnokságot.

16 csapat, 330 játékos, 70 különböző nemzetiség. Ezek az egyházi labdarúgó-világkupa idej adatai. Az eseményt az Olasz Sportközpont szervezi, az olasz püspöki konferencia szabadidő-, tu-

kápolnájában szentmisét mutattak be a sajtótájékoztató előtt.

A március 7-én elkezdődött bajnokság május 31-én zárul. Három nappal a döntő előtt a csapatkapitányok találkoznak majd Ferenc pápával.

Az idei verseny mottója „Pray and Play!”, vagyis „Imádkozz és játssz!”. A játék és az ima ugyanis ugyanazt a célt szolgálja: evangelizálni a sport értékein keresztül is. Bár a játékosok csapatokra osztva küzdenek egymással, a játék és az ima összeköti őket.

Melchor Sánchez de Toca prelátus, A Kultúra Pápai Tanácsának helyettes titkára arra buzdította a sportolókat, használják ki ezt a rendkívüli lehetőséget arra, hogy a testmozgást a lelkipásztorkodás szerves részévé tegyék. Tanítsák meg a fiataloknak a sport mély jelentését.

Forrás: Vatikáni Rádió
Fotó: Vatican News

